

>>> โครงการเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
สำหรับผู้บริหารระดับรองคณบดีฯ

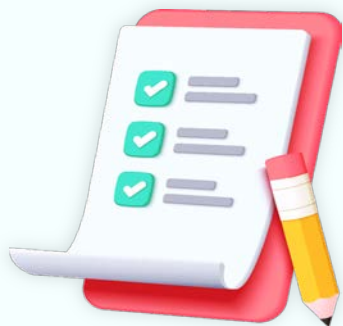

กรณีตัวอย่าง ความผิดวินัยด้านการเงิน การคลัง การพัสดุ และการบริหารงานบุคคล

- คะนึ่ง จันทรังษีเคราะห์
- ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

LEARN MORE

หลักปฏิบัติราชการ ทางปกครอง

หลักปฏิบัติราชการทางปกครอง

1

เจ้าหน้าที่ไม่สามารถกระทำการใดไปกระทบสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลใดได้
เว้นแต่จะมีกฎหมาย (พ.ร.บ.) ให้อำนาจไว้

2

ในกรณีที่กฎหมายที่ให้อำนาจไว้นั้น กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ หรือ
เงื่อนไขการใช้อำนาจไว้อย่างไร การใช้อำนาจในเรื่องนั้น ก็จะต้องเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ หรือเงื่อนไขนั้น

3

หากการใช้อำนาจเรื่องนั้น มีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับ การกระทำของ
เจ้าหน้าที่ ก็จะต้องถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายนั้นทุกฉบับ

4

กรณีที่กฎหมายให้เป็นดุลพินิจกับเจ้าหน้าที่ การใช้อำนาจในเรื่องนั้น
เจ้าหน้าที่ต้องใช้ดุลพินิจ และใช้ดุลพินิจโดยชอบ

5

การกระทำจะถูกตรวจสอบได้โดยศาล

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีเจตนาทุจริต
กลั่นแกล้งให้เสียหาย /
เข้ามีส่วนได้เสีย/
แสวงประโยชน์/ปฏิบัติ
หรือละเว้นการปฏิบัติฯ

อาจต้องรับผิดทางอาญา

ทำให้เกิด
ความเสียหาย
ทางแพ่ง

อาจต้องรับผิดทางละเมิด

เข้าเหตุ
กระทำผิดวินัย

อาจต้องรับโทษทางวินัย

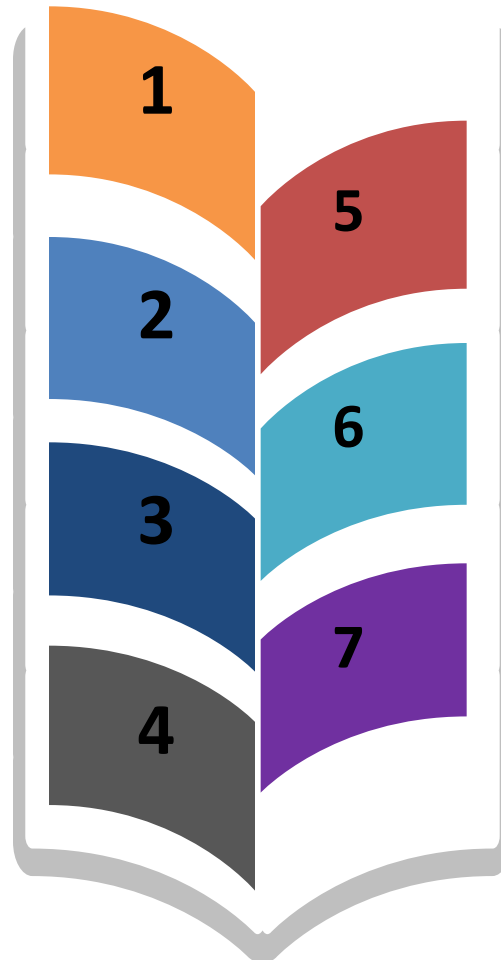
การกระทำ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือ
นอกเหนืออำนาจหน้าที่

ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

โดยไม่สุจริต หรือ มีลักษณะ
เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

มีลักษณะเป็นการสร้าง
ขั้นตอนโดยไม่จำเป็น

เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

สร้างภาระให้เกิดกับประชาชน
เกินสมควร

โดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน
หรือ วิธีการอันเป็นสาระสำคัญ
ที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น

การใช้อำนาจตามกฎหมาย

กรณีไม่มีอำนาจ

กระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจเลย (ไม่ได้รับมอบอำนาจ)

กระทำเมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

กรณีนอกเหนืออำนาจ กระทำเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้

กรณีไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

เนื้อหาของคำสั่งขัด/แย้งต่อกฎหมาย

การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ที่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย

กรณีไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ

รูปแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ (ข้อเท็จจริง/ข้อกฎหมาย/เหตุผล)
ขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด (ให้โอกาสทราบ/โต้แย้ง)

กรณีไม่สุจริต เป็นการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

กรณีเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาค

กรณีสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น เกินขอบเขต/ขัดต่อหลักความได้สัดส่วน

กรณีใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบนอกเหนือที่กฎหมายให้อำนาจ/ไม่ชอบด้วยเหตุผล

ขั้นตอนการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

1

มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่

-ไม่มีอำนาจ/นอกเหนืออำนาจ

2

ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ เจื่อนไขหรือไม่

-ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ เจื่อนไขอันเป็นสาระสำคัญ

3

เนื้อหาของการกระทำชอบหรือไม่

- เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

- ไม่สุจริต

- ใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

- ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

- สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น

- สร้างภาระเกินสมควร

หลักความเป็นกลาง (ม.13 ม.16 พรบ.วิ.ป.)

แนวคิด : หากบุคคลมีอำนาจสั่งการในเรื่องที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสีย (มีอคติ (รัก ชอบ ชัง หลง) หรือ ความลำเอียง บิดเบือนหรือเอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง) บุคคลนั้นก็จะสูญเสียความเป็นกลางและไม่อาจสั่งการ โดยปราศจากอคติในเรื่องนั้นๆ ได้

เจตนารมณ์ : (1) เพื่อประกันความเป็นธรรมให้คู่กรณี
(2) เพื่อประกันคุณภาพของคำสั่งทางปกครอง

การบังคับ : เฉพาะเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาที่จะนำไปสู่การออกคำสั่ง (ใกล้ชิด)

โดยสภาพภายนอก (ม.13)
(มิติด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคู่กรณี)

โดยสภาพภายใน (ม.16)
(มิติด้านจิตใจ – พฤติการณ์ชวนเคลือบแคลงสงสัย)

คู่กรณีคัดค้านเจ้าหน้าที่ที่มีเหตุ
“ไม่เป็นกลาง”

หลักการรับฟังคู่กรณี (ม.30 พรบ.วิ.ป.)

(หลักที่ก่อให้เกิดความถูกต้องชอบธรรมในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง (อ.842/2555))

เจตนารมณ์ : คู่ครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้ได้รับการโต้แย้ง
แสดงหลักฐานเพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง และไม่ให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจ

- 1 สิทธิที่คู่กรณีจะมีโอกาสได้รับทราบข้อเท็จจริงที่เพียงพอ เช่น ข้อกล่าวหาที่มีข้อเท็จจริงอย่างไร
- 2 สิทธิที่จะขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานเพื่อปกป้องสิทธิ
- 3 สิทธิที่จะมีเวลาและโอกาสที่จะได้ โต้แย้ง แสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

☐	ใช้บังคับสำหรับคำสั่งทางปกครองที่ <u>“อาจกระทบถึงสิทธิ”</u> ของคู่กรณี
☐	ต้องให้ <u>“อย่างเพียงพอ”</u> เพื่อเตรียมตัว หาหลักฐาน

อำนาจ “ศาลปกครอง”
ในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย

องค์กรตุลาการพิพากษารรคดีปกครอง

ภารกิจ : ตรวจสอบและควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง

คู่กรณีในคดีปกครอง

1

หน่วยงานทางปกครอง/
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

เอกชน

2

หน่วยงานทางปกครอง/
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

หน่วยงานทางปกครอง/
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประสิทธิภาพของการบริการราชการแผ่นดิน

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

อำนาจ “ศาลปกครอง”
ในการพิจารณาพิพากษาคดี

- ม.9 วรรคหนึ่ง (1) : หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น เนื่องจากใช้อำนาจโดย...
 - ไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจ
 - มีลักษณะเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
 - มีลักษณะสร้างภาระให้เกิดขึ้นกับประชาชนเกินสมควร
 - ใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ
 - ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
 - ไม่สุจริต
 - มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น
 - ไม่ต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น
- ม.9 วรรคหนึ่ง (2) : หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร
- ม.9 วรรคหนึ่ง (3) : กระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย กฎ คำสั่งทางปกครอง คำสั่งอื่นหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
- ม.9 วรรคหนึ่ง (4) : สัญญาทางปกครอง
- ม.9 วรรคหนึ่ง (5) : คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
- ม.9 วรรคหนึ่ง (6) : คดีเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด
(มาตรา 11)

- (1) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของ “คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท”
- (2) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของ พ.ร.ฎ./กฎที่ออกโดยหรือได้รับความเห็นชอบของ ครม.
- (3) คดีที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองสูงสุด
- (4) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษา/คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง
(มาตรา 9 วรรคสอง)

- ☐ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร (ภาคทัณฑ์ ทณฑกรรม กัก ชัง จำขัง)
- ☐ การดำเนินการของ ก.ต.
- ☐ คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลชำนาญพิเศษ คือ ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลาย ฯลฯ

ความหมาย “กฎ”

มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

พระราชกฤษฎีกา

กฎกระทรวง

ประกาศกระทรวง

ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ระเบียบ

ข้อบังคับ

บทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป

ไม่มุ่งหมายให้บังคับแก่ “กรณีใดหรือบุคคลใด” เป็นการเฉพาะ

ความหมาย “คำสั่งทางปกครอง”

มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

หมายความว่า การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2540)
ออกตามความในพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ให้การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ เป็นคำสั่งทางปกครอง

1. การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาหรือให้สิทธิประโยชน์ในกรณีดังต่อไปนี้
 - (1) การสั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขาย รับจ้าง แลกเปลี่ยน ให้เช่า ซื้อ เช่า หรือให้สิทธิประโยชน์
 - (2) การอนุมัติสั่งซื้อ จ้าง แลกเปลี่ยน เช่า ขาย ให้เช่า หรือให้สิทธิประโยชน์
 - (3) การสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอ หรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน
 - (4) การสั่งให้เป็นผู้ทำงาน
2. การให้หรือไม่ให้ทุนการศึกษา

ความแตกต่างระหว่าง
คำสั่งทางปกครอง คำสั่งทางปกครอง
ทั่วไป กฎ และปฏิบัติการทางปกครอง

คำสั่งทางปกครอง

- ☐ ข้อความที่กำหนดให้บุคคลกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดหรือห้ามกระทำหรืออนุญาตให้กระทำ
- ☐ เกิดผลเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งและ/หรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ (หรือกลุ่มบุคคลที่แน่นอน)
- ☐ ผูกพันผู้รับคำสั่งให้ปฏิบัติตามทันทีเมื่อคำสั่งไปถึงผู้รับ

คำสั่งทางปกครองทั่วไป

ค.791/2549 ค.825/2549)

- ☐ เกิดผลเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่ง (คำสั่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง)
- ☐ ไม่เจาะจงตัวบุคคลผู้รับคำสั่งไว้ล่วงหน้า (เกิดผลกับบุคคลทั่วไปกำหนดจำนวนผู้รับคำสั่งไม่ได้)

ปฏิบัติการทางปกครอง

- ☐ เป็นการใช้อำนาจที่ไม่ใช่มีลักษณะเป็นการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครอง (คำพิพากษาที่ อ.442/2558)
- ☐ การใช้กำลังทางกายภาพ

กฎ

(พ.26/2546)

- ☐ กฎเกณฑ์ทางกฎหมายออกโดยฝ่ายบริหารใช้อำนาจตามกฎหมายระดับ พรบ.
- ☐ กฎเกณฑ์ที่มีสภาพบังคับเป็นการทั่วไปไม่ได้หมายความว่าต้องบังคับกับทุกคนเท่านั้น (บังคับกับประเภทบุคคลก็ได้)
- ☐ ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ (ผู้รับคำสั่งไม่อาจทราบจำนวนที่แน่นอน..ไม่เฉพาะเจาะจง)
- ☐ บังคับเมื่อมีข้อเท็จจริงตามที่กำหนดเกิดขึ้น

อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง
ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

ม.9
ว.1 (1)

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น เนื่องจากกระทำโดย...
ไม่มีอำนาจ ..นอกเหนืออำนาจหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย...

หลักการ

เจ้าหน้าที่... ต้องมีอำนาจในเรื่องนั้น

- ด้านพื้นที่
- ด้านเนื้อหา
- ด้านเวลา

- เจ้าหน้าที่มีอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจ

ผู้ทรงอำนาจ

ผู้รับมอบอำนาจ

- ต้องดำรงอยู่ในทางกฎหมายในเวลาที่ใช้อำนาจในเรื่องนั้น
และต้องทำการทางปกครองโดยเคารพและปฏิบัติตามหลักการ
ดำเนินงานที่กฎหมายกำหนด
- ต้องมีความเป็นกลาง หรือปราศจากอคติลำเอียง (ม.13 , ม.16 พรบ.วิธีปฏิบัติฯ)

ม.12

.....
พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติ
ราชการ
ทางปกครอง
พ.ศ. 2539

ข้อกฎหมายเกี่ยวกับ
ความสงบเรียบร้อย
ของประชาชน
(ข้อ 92 แห่งระเบียบ
ของที่ประชุมใหญ่ฯ)

อำนาจของศาลปกครอง
ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

ม.9
จ.1 (1)

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น เนื่องจากกระทำโดย... มีลักษณะเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

หลักการ

- รับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
- การแบ่งแยกบุคคลออกเป็นประเภทแล้วปฏิบัติต่อบุคคลแต่ละประเภทแตกต่างกัน โดยไม่เป็นธรรมเป็น การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

สาระสำคัญ

ควบคุมไม่ให้ “รัฐ” ใช้อำนาจตามอำเภอใจ

แต่ต้องมี..เหตุผล..ชอบธรรม..สุจริต..จำเป็น
เพื่อผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

เรียกร้องให้ “รัฐ” ต้องปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน

ไม่ได้บังคับให้ต้องปฏิบัติต่อบุคคลทุกคนอย่างเดียวกัน

- ☐ ต้องปฏิบัติต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญ
แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละคน
- ☐ ต้องปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญ
เป็นอย่างเดียวกัน

อุทาหรณ์จากคดีปกครอง

เรื่อง : คณะ “สอบสัมภาษณ์” เข้ารับราชการ
... ต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

ข้อเท็จจริง : คณะกรรมการพนักงานเทศบาลประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นพนักงานเทศบาล โดยกำหนดให้มีการสอบแข่งขัน 2 ภาค คือ

(1) ภาค ข. ความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง 200 คะแนน ...ผู้ฟ้องคดีได้ 162 คะแนน (สูงกว่าผู้สมัครสอบทุกคน)

(2) ภาค ค. ความเหมาะสมกับตำแหน่ง 100 คะแนน ...ผู้ฟ้องคดี ใช้ระยะเวลาสอบ 5 นาที ใช้คำถามในเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับการทำงานเล็กน้อย...ได้ 70 คะแนน (ขึ้นบัญชีลำดับที่ 55 (ที่ 1 และที่ 2 ที่ได้คะแนน 92))

- องค์ประกอบ 3 ส่วน คือ (1) บุคลิกภาพ (2) ทศนคติและแรงจูงใจ (3) ความรู้ความสามารถ
- ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบที่ทำการประเมินว่า ควรมีสัดส่วนให้คะแนนเท่าใดหรือควรมีช่วงการให้คะแนนขั้นต่ำและขั้นสูงเพียงใด
- มีคณะกรรมการสอบ 20 ชุด ชุดละ 3 คน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

อ. 155/2561

เป็นการใช้อำนาจโดยไม่สุจริตหรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบและไม่ทำให้ได้ผู้ที่มีความรู้เหมาะสมกับตำแหน่งอย่างแท้จริง

เหตุผล ของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

- การไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และกรอบการให้คะแนนผู้เข้าสอบสัมภาษณ์ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและคณะกรรมการสอบมี 20 ชุดๆ ละ 3 คน
 - ➡ ○ คกก.สอบ สามารถใช้ดุลพินิจในการให้คะแนนแก่ผู้เข้าสอบแข่งขันได้อย่างอิสระ และเปิดกว้างตามดุลพินิจเพียงใดก็ได้ เป็นการก่อให้เกิดการใช้อำนาจตามอำเภอใจ
 - ไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมและความเสมอภาค ที่ให้โอกาสแก่บุคคลมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันและให้ดำเนินการสอบแข่งขัน เปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
- การใช้เวลาสอบ 5 นาที ใช้คำถามในเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับการทำงานเล็กน้อยและไม่ปรากฏพฤติการณ์บ่งชี้ถึงความไม่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามที่ประกาศ
- ไม่ได้แสดงพยานหลักฐานว่า มีข้อเท็จจริงหรือเหตุผลใดที่ใช้พิจารณาให้คะแนนแตกต่างจากผู้สอบแข่งขันรายอื่นอย่างมากอย่างไร

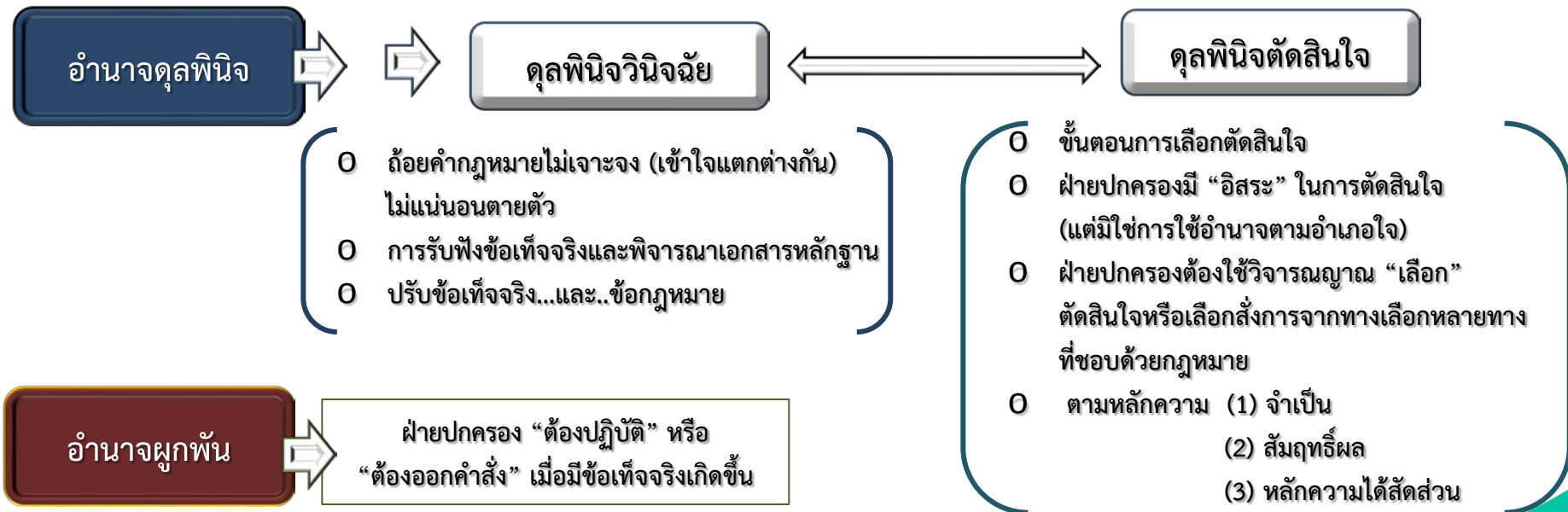
ถือว่าไม่มีเหตุผลรองรับการใช้ดุลพินิจการให้คะแนนอย่างแข็งข้อ
และการไม่ได้กำหนดกรอบการให้คะแนนไว้ มีลักษณะเป็นการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ

อำนาจของศาลปกครอง
ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

ม.9
ว.1 (1)

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น เนื่องจากกระทำโดย... ใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ

- ☐ ศาลปกครองจะใช้ “ดุลพินิจ” แทนฝ่ายปกครองไม่ได้
- ☐ แต่มีอำนาจ “ควบคุม” ความชอบด้วยกฎหมายของการใช้ดุลพินิจได้ (คุณภาพ)

อุทาหรณ์จากคดีปกครอง :
เรื่อง ย้ายสับเปลี่ยน..ตามความประสงค์ของผู้ใหญ่!

ข้อเท็จจริง : คำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีไปดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี และ แต่งตั้งพันตำรวจเอก ส. รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี มาดำรงตำแหน่งแทนผู้ฟ้องคดี (ย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่ง)

เหตุผลการย้าย : ผู้ฟ้องคดีขาดวิสัยทัศน์ และความรู้ความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งปัจจุบัน หากให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอาจเกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

ผลการปฏิบัติงาน

เหตุผลการย้าย ...

ขัดแย้งและไม่สอดคล้องกับ

- ☐ ข้อมูลการประเมินความรู้ความสามารถและผลการปฏิบัติงานในรอบปี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้คะแนนรวม 95 คะแนน และได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน 2 ขั้น ในรอบปี
- ☐ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค เสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติว่า มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

อ.417/2560

- การย้าย มิได้เกิดจากความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และมีได้เป็นไปตามระบบคุณธรรม
- ขัดหรือแย้งต่อข้อ 14 ของกฎ ก.ตร. ๖
- เป็นการใช้อำนาจโดยไม่ชอบและเป็นคำสั่งย้ายที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อุทาหรณ์จากคดีปกครอง
เรื่อง คุณพิณิจชอบหรือไม่ชอบ : ข้อเท็จจริงมี
“มูลเหตุ” แท้จริงอย่างไร?

ข้อเท็จจริง : อธิปไตยมีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด (นักบริหารระดับกลาง)
มีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนรายเดือน

- เหลือระยะเวลาทำงาน : อีก 7 เดือน เกษียณ
- ตำแหน่งที่ย้ายไป : วางมาแล้ว 4 เดือน / มีเพียงรักษาการ
- การดำเนินการย้าย : ประชุม - เสนอ- ออกคำสั่ง (รวบรัดและรวดเร็ว 3 วัน)
- เหตุการณ์ : มีประชาชนร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่ (ลดกระแสกดดัน)

นักวิชาการ ระดับ 8
(เทียบเท่า หัวหน้าส่วนฯ)
นักวิชาการ
เงินประจำตำแหน่ง 3,500 บ.
ค่าตอบแทนรายเดือน
5,600 + 5,600 บ.)

เหตุผลการย้าย : ผู้ฟ้องคดีมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ จำเป็นต้องแต่งตั้งผู้มีความรู้ ประสบการณ์และความชำนาญในตำแหน่งดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด
อ.414/2553

คำสั่งย้ายไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย
(เงินประจำตำแหน่ง และ เสียหายทางด้านจิตใจ)

เหตุผล ของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

- ข้ออ้างว่า มีงานค้างหลายเรื่องแต่ปล่อยให้ว่างมานานและควรรีบแต่งตั้งเจ้าหน้าที่โดยเร็ว และควรแต่งตั้งจากผู้ที่มีอายุราชการนานเพื่อให้งานต่อเนื่อง มิใช่แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีที่มีอายุราชการเหลือ 7 เดือน
- หลังจากผู้ฟ้องคดีเกษียณไปแล้ว 3 เดือน ยังไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่มาดำรงตำแหน่งแทน

ไม่อาจอ้างความจำเป็นในการบริหารงานและเพื่อประโยชน์ของประชาชน รวมทั้ง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญของผู้ฟ้องคดีมาเป็นมูลเหตุในการย้ายได้

อุทธรณ์จากคดีปกครอง
เรื่อง วันลาไม่มี หน้าทีก็โดดเด่น...เหตุไฉน ! ไม่ได้
เลื่อนขึ้นเงินเดือนพิเศษ

ข้อเท็จจริง : หน่วยงานพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ ผู้ฟ้องคดี 0.5 ขั้น โดยได้คะแนนประเมิน 185 ร้อยละ 92.5 (เกณฑ์ดีเด่น)

ข้อโต้แย้ง : ไม่มีวันลา และผลการปฏิบัติงานในรอบปีนั้น โดดเด่น เป็นที่ประจักษ์ ควรได้ขั้นพิเศษ

กฎหมาย

- ☐ กฎ ก.พ. (เลื่อนขึ้นเงินเดือน) ต้องนำผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาพิจารณาเป็นหลัก
- ☐ วันลา ถือเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่วมกับพฤติกรรมการทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสม และอื่นๆ
- ☐ วัตถุประสงค์การเลื่อนขึ้นเงินเดือน : เพื่อประโยชน์ตอบแทนให้แก่ข้าราชการที่ได้ประพฤติดนและปฏิบัติงานให้เป็นที่ยอมรับตามเงื่อนไขและเวลาที่กำหนด

คำพิพากษาศาลปกครอง
อ.243/2555

เป็นการใช้ดุลพินิจ ขอบด้วยกฎหมาย

- การไม่มีวันลา ไม่ได้หมายความว่า ต้องได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษ เพราะการลาเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้พิจารณาร่วมกับข้อพิจารณาอื่นๆ
- ผลงานเป็นที่ประจักษ์ตามที่อ้าง : ได้รับการพิจารณาไปแล้วและเป็นผลสำเร็จของงานเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกฝ่าย ไม่ปรากฏว่าได้ใช้ความรู้ความสามารถพิเศษอย่างไร หรือมีผลงานเด่นกว่าคนอื่นอย่างไร
- เกณฑ์การให้คะแนน ไม่ได้แตกต่างกับข้าราชการอื่นๆ และ ไม่มีอคติ

อำนาจของศาลปกครอง
ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

ม.9
ว.1 (1)

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น เนื่องจากกระทำโดย...
ไม่ต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น

หลักความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่
(ม.13, ม.16 พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติฯ)

- เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองมีความเป็นกลางโดยสภาพภายนอก
- เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองมีความเป็นกลางโดยสภาพภายใน

หลักรับฟังคู่กรณี (หลักรับฟังความสองฝ่าย)
(ม.30 พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติฯ)

- (1) คู่กรณีได้ทราบข้อเท็จจริง
- (2) คู่กรณีได้โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน
- (3) คู่กรณีได้โอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการโต้แย้ง ชี้แจง ป้องกันสิทธิ
- (4) เฉพาะคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิคู่กรณี

อย่างเพียงพอ

หลักการให้เหตุผล
(ม.37 พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติฯ)

- (1) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ
- (2) ข้อกฎหมายที่อ้างอิงข้อพิจารณา
- (3) ข้อเสนอสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

อำนาจของศาลปกครอง
ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1)

ม.9
ว.1 (1)

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่น เนื่องจากกระทำโดย... การสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นการสร้างภาระให้เกิดขึ้นกับประชาชนเกินสมควร

หลักการ

การปฏิบัติราชการทางปกครองต้อง เรียบง่าย รวดเร็วและถูกต้อง (ม. 27 วรรคสอง ม.39/1)

○ คู่กรณียื่นคำขอ : เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสารที่เกี่ยวข้อง

➤ คำขอไม่ถูกต้อง บกพร่อง ข้อความอ่านไม่เข้าใจ ผิดหลังจากความไม่รู้ หรือ เล่นเล่น... ➡ ให้คำแนะนำ แก้ไขให้ถูกต้อง

➤ เอกสาร : ไม่ครบถ้วน.... แจ้งให้ทราบทันทีหรือภายใน 7 วันนับแต่ได้รับคำขอ ➡

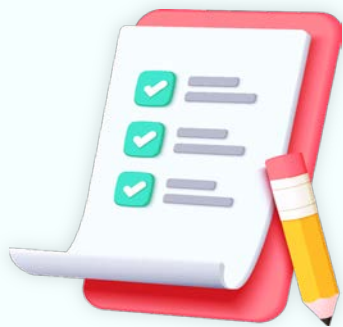
1. ทำหนังสือ และ ลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ
2. ระบุรายการเอกสารที่ไม่ถูกต้อง -ไม่ครบถ้วน
3. บันทึกการแจ้งไว้ในกระบวนการพิจารณาจัดทำคำสั่งทางปกครอง

❑ ผู้ยื่นคำขอ...ดำเนินการครบถ้วนตามเวลา

○ เจ้าหน้าที่จะปฏิเสธไม่ดำเนินการเพราะยังขาดเอกสารไม่ได้

○ ปฏิเสธ : ผู้บังคับบัญชาต้องตรวจสอบ...ถ้า จนท. บกพร่อง ...ดำเนินการทางวินัย...เว้นแต่ จำเป็น

❑ ผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการตามเวลา ...ส่งเอกสารคืน และ แจ้งสิทธิอุทธรณ์

แนวคำวินิจฉัยของศาล คดีพิพาทที่น่าสนใจ

กรณีนำโครงเหล็กหลังคาเต็นท์ของมหาวิทยาลัยฯ ไปจำหน่ายโดยไม่ชอบ
ด้วยระเบียบราชการ

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตามกรณีที่กำลังกล่าวหา และเห็นว่า
ผู้ฟ้องคดีได้จำหน่ายเศษวัสดุโดยไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และนำวัสดุส่วนตัวมาปะปนกับวัสดุของ
ทางราชการ ทั้งนำเงินจากการจำหน่ายส่งให้แก่มหาวิทยาลัยฯ
ภายหลังจากมีการตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้ว

การที่เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจำหน่ายพัสดุโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ทั้งที่ทราบขั้นตอน
การปฏิบัติเป็นอย่างดี

กรณีถือว่า จงใจไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าว ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย
แต่เมื่อการดำเนินการดังกล่าวเป็นความบกพร่องของหน่วยงานด้วยส่วนหนึ่ง
คำสั่งที่ให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยที่ยังไม่ได้หักแห่งความรับผิดชอบ
ของหน่วยงานออก จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายบางส่วน

(อ.1697/2559)

เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้จัดทำ 5 ส. จึงมีหน้าที่เพียงรวบรวมคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้แล้ว เก็บไว้เพื่อรอนำส่งพัสดุดัดเป็นครุภัณฑ์เสื่อมสภาพ รวมถึงดูแลจัดเก็บหรือทำลายเอกสารโดยการคัดแยกกระดาษเสียเพื่อนำไปทำลาย และจัดเก็บอุปกรณ์สำนักงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเท่านั้น

ผู้ฟ้องคดีนำคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ จำนวน 2 เครื่อง
ออกไปจากอาคารสำนักงานในวันหยุดราชการ โดยมีได้รับอนุญาต
จากผู้บังคับบัญชา

พฤติกรรมแสดงให้เห็นว่า

ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาที่จะนำทรัพย์สินของทางราชการออกไปโดยไม่มีเหตุอันควร และไม่อาจอ้างว่าเป็นการกระทำโดยถือวิสาสะและเป็นความคิดชั่ววูบ เพื่อนำไปถ่ายโอนข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลจากการทำงานออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวได้

การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าไปรับสารภาพต่อผู้บังคับบัญชา นั้น เป็นเพราะผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่า มีการเปิดดูภาพจากกล้องวงจรปิด จึงต้องไปแจ้งความจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบ พร้อมทั้งนำคอมพิวเตอร์มาส่งคืน

การกระทำดังกล่าวจึงมิได้เกิดจากความลุ่มหลงโดยแท้จริง และแม้ผู้ฟ้องคดีจะนำคอมพิวเตอร์มาคืนครบถ้วน ก็มิอาจลบล้างความผิดได้ กรณีจึงเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (พบ.50/2565)

ในการดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา
ผู้เกี่ยวข้องมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตและไม่ปฏิบัติตาม
ระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นเหตุให้ทางราชการ
ได้รับความเสียหาย

กล่าวคือ มีการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขายไปก่อน ทั้งๆ ที่การจัดส่ง
เวชภัณฑ์ยังไม่ครบถ้วน คณะกรรมการตรวจรับลงนามตรวจรับ
โดยที่ไม่ได้มีโอกาสดูงานนับ จัดทำหลักฐานอันเป็นเท็จ จัดซื้อ
จากผู้ขายรายเดียวกันที่มีราคาสูงกว่า และมีลักษณะเป็นการ
แบ่งซื้อให้มีวงเงินในใบสั่งซื้อแต่ละฉบับไม่เกินวงเงินสำหรับ
การจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา

(อ.824/2556)

กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณและการบัญชี ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคน ทั้ง ผอ.กองคลัง ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อ ผู้ทำหน้าที่เขียนเช็ค เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุมัติ เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่รายงานงบเดือน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

ยกยอกเงินงบประมาณไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

ลงลายมือชื่อส่งจ่ายเช็คโดยไม่ส่งจ่ายเจ้าหน้าที่

อนุมัติให้ยืมเงินราชการทั้งที่มีเงินคงค้างและเกินเวลาคืนเงินราชการ

อนุมัติซื้อและจ่ายเงินโดยไม่ได้ทำสัญญายืมเงิน

ลงนามในใบถอนเงินและเช็คเบิกเงินโดยไม่มีฎีกาหรือจำนวนเงินเกินกว่าจำนวนเงินในฎีกา

ลงนามในสมุดบัญชีเงินคงเหลือประจำวัน ในฐานะเป็นกรรมการเก็บรักษาเงินโดยไม่ตรวจสอบว่ามีการลงรายการจริงเท็จอย่างไร

ลงนามในใบถอนเงิน และเช็คเบิกเงินโดยมอบให้บุคคลเพียงคนเดียวไปถอนเงิน ไม่เคยตรวจสอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร

ผู้ฟ้องคดี ในฐานะประธานกรรมการบริหารโครงการศูนย์บริการข้อมูลเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (RISE - AT) ซึ่งเป็นโครงการของสถาบันวิจัยฯ ของมหาวิทยาลัยฯ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ว่าจ้าง รองศาสตราจารย์ ร. ทำงานให้กับโครงการดังกล่าว และเป็นประธานกรรมการตรวจรับงานของรองศาสตราจารย์ ร. รวมทั้งเสนออนุมัติจ่ายเงินค่าจ้าง โดยที่รองศาสตราจารย์ ร. ไม่ได้ทำงานให้กับโครงการ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ลงลายมือชื่อรองศาสตราจารย์ ร.
ในใบเสร็จรับเงินของทางราชการ

ถือเป็นการปลอมลายมือชื่อและจ่ายเช็คค่าจ้างดังกล่าวเข้าบัญชีเงินสมทบ
ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากที่ผู้ฟ้องคดีกับพวก เป็นผู้มีอำนาจเบิกจ่าย

▶ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้
ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้
อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

▶ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตามมาตรา 82 วรรคสาม และมาตรา 98
วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2535 ตามที่ถูกกล่าวหา

การที่อธิการบดีฯ มีคำสั่งมหาวิทยาลัยฯ
ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ
จึงเหมาะสมกับกรณีความผิด และชอบ
ด้วยมาตรา 104 วรรคหนึ่ง แห่ง พรบ.
เดียวกันแล้ว

(อ.783/2562)

กรณีฟ้องขอให้ห้ามไม่ให้หักเงินเดือนและให้คืนเงินเดือนที่หักไปแล้วเห็นว่า เมื่อหน่วยงานเห็นว่าการส่งหลักฐานการเบิกจ่ายเงินทดรองจ่ายไม่ถูกต้อง หน่วยงานต้องแจ้งข้อทักท้วงให้ผู้ยืมทราบโดยด่วน แล้วให้ผู้ยืมปฏิบัติตามคำทักท้วงภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับคำทักท้วง

เมื่อหน่วยงานไม่ได้แจ้งข้อทักท้วงให้ผู้ยืมทราบ การที่หน่วยงานหักเงินเดือนจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการกระทำละเมิด

(อ.879/2559)

การที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสัญญาจ้างให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงนาม โดยกำหนดค่าปรับในอัตราต่ำกว่า กรณีผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดในเอกสารประกวดราคา

เป็นเหตุให้ หน่วยงานได้รับความเสียหาย โดยได้รับค่าปรับน้อยกว่าที่กำหนดในเอกสาร
ประกวดราคา

เป็นการกระทำละเมิดด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้
ค่าสินไหมทดแทน โดยหักส่วนความรับผิดชอบในความบกพร่องของหน่วยงาน

(อ.459/2563)

ผู้บริหารในการกำกับดูแลการตรวจรับครุภัณฑ์มีอำนาจในการพิจารณาสั่งการเกี่ยวกับการตรวจรับพัสดุ

แต่ไม่ได้ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบทำให้ทางราชการเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

(อ.654/2562)

กรณีฟ้องขอให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าเสียหายกรณีละเลยต่อหน้าที่
เป็นเหตุให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำการทุจริตยกเงินราชการได้

เห็นว่า หากผู้บังคับบัญชาได้ทำการตรวจสอบให้ละเอียดถี่ถ้วน
ก่อนลงนามในใบเบิกถอนเงิน ย่อมสามารถพบความผิดปกติในการเบิกถอนเงิน
ของผู้ได้บังคับบัญชาได้ และไม่ทำให้มีการทุจริตยกเงินเป็นเวลาหลายปี
จนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

จึงต้องรับผิดชอบต่อราชการ โดยไม่มีโอกาสเอา
ความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบ
การดำเนินงานส่วนรวมมาหักส่วนความรับผิดชอบได้

(อ.1424/2560)

การที่กรรมการตรวจรับพัสดุได้ลงนามตรวจรับพัสดุโดยไม่มีสิ่งของ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อหน่วยงาน แต่เมื่อหน่วยงานใช้สิทธิเรียกร้องพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันทำละเมิด คำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

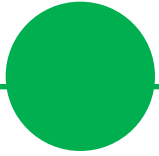
เจ้าหน้าที่ได้รับมอบหมายให้ไปเบิกเงินที่จังหวัด ได้ใช้รถยนต์ส่วนตัวโดยนำเช็คไปขึ้นเงินที่ธนาคารและนำเงินใส่ไว้ในกระเป๋าเอกสาร ระหว่างเดินทางกลับได้แวะรับประทานอาหารกลางวันประมาณ 20 นาที ซึ่งจอดไว้ที่ริมฟุตบาทห่างจากร้านประมาณ 25 เมตร

การเก็บกระเป๋าไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกว่าในกระเป๋าใส่เงินไว้ และนำกระเป๋าใส่เงินเก็บไว้ในรถและล็อคประตูรถไว้ รถยนต์ถูกจอดและกระเป๋าที่ใส่เงินหายไป

พฤติการณ์แม้ว่าจะเป็นความประมาทเลินเล่อ
แต่ไม่ใช่เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(อ.921/2558)

คณะกรรมการตรวจสอบการรับ – จ่ายเงินประจำวันไม่ใส่ใจปฏิบัติหน้าที่และไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ อาศัยโอกาสที่ไม่ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินในแต่ละวัน และไม่ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินให้มีการประทับตราจ่ายเงินนำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่มีผู้ใช้สิทธิเบิกแล้วกลับไปใช้เบิกเงินซ้ำอีก แล้วโอนเงินเข้าบัญชีของตนและพวก

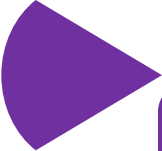
นำเหตุว่าหลักฐานการจ่ายเงินแต่ละวันมีเป็นจำนวนมากมาเป็นข้ออ้างที่จะไม่ตรวจสอบไม่ได้ พฤติการณ์... ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(อ.82/2560)

ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินค่าธรรมเนียมมีหน้าที่เป็นนายทะเบียน และคณะกรรมการตรวจสอบเงินรายวันปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามระเบียบกรมทะเบียนการค้าว่าด้วยการเก็บเงินค่าธรรมเนียม พ.ศ. 2526

- ➡ ลงชื่อในใบเสร็จรับเงินไว้ล่วงหน้า
- ➡ ไม่ได้ทำการตรวจสอบการรับเงินค่าธรรมเนียมประจำวันจากใบเสร็จรับเงินฉบับต้นขั้ว เงินสดหรือเช็ค สมุดเงินสด

→ มิได้ตรวจสอบยืนยันยอดกับหลักฐานใบสั่งชำระเงินที่แนบกับคำขอ
และสำเนาคำขอ

เป็นเหตุให้

เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับชำระเงินค่าธรรมเนียม ร่วมกันทุจริต
พฤติการณ์... ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(อ.1055/2560)

พฤติกรรม

1

อาศัยเวลาราชการและเจ้าหน้าที่ของโครงการ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และรับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากมหาวิทยาลัย ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าตอบแทน รวมทั้งค่าวัสดุครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย

2

นำรูปแบบรายการก่อสร้างระบบก๊าซชีวภาพซึ่งควรเป็นของมหาวิทยาลัย ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่มูลนิธิฯ

อันเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน มิให้เสื่อมเสีย การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวมีผลกระทบต่องียรติของความเป็นข้าราชการ เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(อ.410/2559)

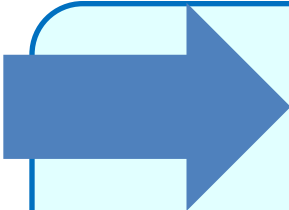
สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกมีคำสั่งพักรการปฏิบัติหน้าที่
ในตำแหน่งอธิการบดี

ปรากฏว่า กลับฝ่าฝืนคำสั่งโดยเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอธิการบดีและ
ลงนามในสัญญากู้เงินจำนวน 260 ล้านบาท โดยปราศจากอำนาจ ทำให้
มหาวิทยาลัยได้รับความเสียหายต้องรับภาระหนี้เงินกู้แก่ธนาคาร

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าว
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์

มีมติ ให้แก้ไขคำสั่งให้ถูกต้องเหมาะสม โดยเปลี่ยนจากคำสั่งไล่ออกจากราชการเป็นให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามมาตรา 57 วรรคหนึ่ง (9) แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ตั้งแต่วันที่ 26 ธ.ค. 2551 เป็นต้นไป

กรณีจึงเห็นได้ว่า คำสั่งที่ลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ย่อมสิ้นผลบังคับไปโดยผลของ คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ผู้ฟ้องคดีจึงมิได้รับ ความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอีกต่อไป

(อ.527/2558)

เจ้าหน้าที่ตรวจการจ้างรับรองผลการปฏิบัติงานอันเป็นเท็จ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดโทษปรับทางปกครองแก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย, กฎหมายมีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ในการกำหนดโทษทางปกครองและโทษทางวินัยแตกต่างกัน ดังนั้น แม้ข้าราชการจะได้รับโทษทางวินัยแล้วก็สามารถถูกลงโทษทางปกครองได้อีก กรณีไม่เป็นการซ้ำซ้อนกัน

ผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นบุคลากรสายผู้สอนของมหาวิทยาลัยมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน มิได้กลับเข้าปฏิบัติราชการและรับผิดชอบงานตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดแผนการเรียนการสอนไว้

การกระทำความผิดของผู้ฟ้องคดี

จึงเป็นการกระทำที่จงใจฝ่าฝืนระเบียบแบบแผนของทางราชการและนโยบายของมหาวิทยาลัย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อีกทั้งยังเป็นการประพฤติดนที่แบบอย่างที่ไม่ดีและไม่อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ ดังนั้น การที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยมีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

กรณีมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

กรณีนำเงินกองทุนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้
ที่จะต้องจ่ายให้แก่นักวิจัยฝากเข้าบัญชีส่วนตัวและนำเงินดังกล่าว
ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547
มาตรา 19 วรรคสาม ผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ
และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ชอบด้วยกฎหมาย

(อ.334/2557)

ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี ระดับ 6

มาตรฐาน
กำหนดตำแหน่ง

มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
เทียบในฐานะหัวหน้างานหน่วยงานระดับกอง

มีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานสูง ทั้งยัง
ต้องระมัดระวัง ละเอียด รอบคอบ ในการปฏิบัติงาน
ด้านการเงินเป็นพิเศษ รวมถึงดูแลเอาใจใส่การปฏิบัติงาน
ของตนเอง ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

ผู้ฟ้องคดีรับราชการมานานถึง 30 ปี โดยไม่มีการย้ายไปปฏิบัติงานที่อื่น ผู้ฟ้องคดี
ย่อมต้องรู้และเข้าใจถึงขั้นตอน วิธีการของระบบงานและระเบียบปฏิบัติของ
ส่วนราชการเป็นอย่างดี

พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ ด้วยกฎหมายเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ราชการ และเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหาย แก่ราชการอย่างร้ายแรง

ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 82 และมาตรา 85 แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งมหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ 27 มิ.ย. 2548 ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

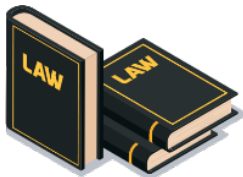
(อ.99/2556)

ผู้บังคับบัญชาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ย่อมต้องรู้ถึง
ระเบียบปฏิบัติและอำนาจหน้าที่ของตนเป็นอย่างดีและ
ย่อมต้องเล็งเห็นช่องทางที่จะมีการทุจริตได้ง่าย

จึงต้อง คอยตรวจสอบและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาและปฏิบัติ
ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ไม่ใช่เพียงแค่เฝ้าสังเกตพฤติกรรม ซึ่งยังถือไม่ได้ว่า
ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

เมื่อปรากฏว่า ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ใช้ความระมัดระวังและไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอาศัยช่องว่างของระเบียบทฤษฎี ยกยอทรัพย์สินของทางราชการ

ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 10
ประกอบกับมาตรา 8 แห่ง พรบ. ความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

(อ.230/2555)

กรณีที่ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานอธิการบดี มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลภาพรวมของกองคลังและพัสดุในทุกด้าน

ได้มอบหมายภาระงานให้นาย ว. (ลูกจ้างชั่วคราว) ทำหน้าที่รับเช็ค เงินสด เงินอุดหนุน สนับสนุนจากหน่วยงานอื่น พร้อมนำส่งและฝากธนาคาร ฯ โดยเป็นภาระงานที่มีความเสี่ยงสูงที่ผู้ปฏิบัติงานอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานได้

อันเป็นการมอบหมายงานมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ก.ค. 2535 ที่ห้ามมิให้ส่วนราชการใช้ลูกจ้างชั่วคราวปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี

นาย ว. สามารถกระทำการทุจริตต่อเนื่องกันมา
เป็นเวลาถึง 2 ปี และก่อให้เกิดความเสียหาย
จำนวนมาก

จึงเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของผู้ฟ้องคดี
ที่บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมตรวจสอบ
กรณีดังกล่าว รวมถึงบกพร่องในการกำกับดูแล
ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย

จึงถือได้ว่า

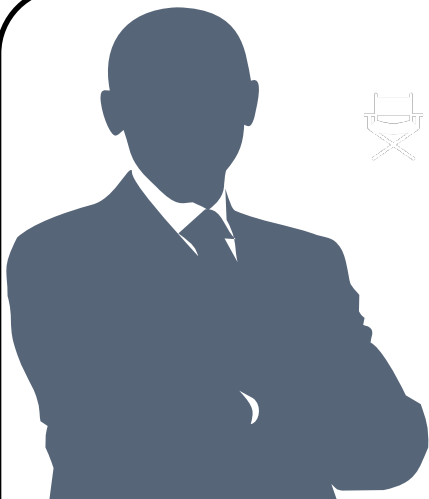
ผู้ฟ้องคดีกระทำโดยประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่
ละเลยไม่ควบคุมการปฏิบัติงานของ
ผู้ใต้บังคับบัญชา จนเป็นเหตุให้นาย ว.
กระทำการทุจริตได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้อง
รับผิดชอบความเสียหายให้แก่
ผู้ถูกฟ้องคดี

(อ.745/2563)

เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาแล้ว แม้ว่าเป็นงานนอกเหนือจากงานที่ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ปฏิบัติอยู่ประจำและไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานนั้นก็ตาม แต่ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ฟ้องคดีย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวด้วยความอุตสาหะเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ

หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญารับสภาพหนี้และผ่อนชำระเงิน ก็ควรที่จะปรึกษาและขอคำแนะนำอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงซึ่งจะมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำสัญญาโดยเฉพาะ

กรณี

กรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
กรณีเจ้าหน้าที่การเงินตั้งฎีกาเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล
ผู้ป่วยคนไข้ในโดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องเป็นเหตุให้เกิด
ความเสียหายแก่ราชการ

(อ.252/2557)

การลงลายมือชื่อใบเบิกพัสดุ โดยยังไม่มี การพิมพ์หรือเขียนข้อความใดๆ ไว้ เป็นช่องทางให้สามารถนำใบเบิกพัสดุดังกล่าวไปเบิกจ่ายเงินจากทางราชการได้

พฤติการณ์ถือได้ว่า เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในกรณีนี้แล้ว ผู้ลงลายมือชื่อในใบเบิกพัสดุต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในอัตราร้อยละ 20 ของความเสียหาย

(อ.755/2560)

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ได้นำใบเสร็จรับเงินปลอม โดยระบุราคาสูงกว่าราคาที่ซื้อจริงมาใช้ขออนุมัติเบิกจ่าย เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายจากส่วนต่างในการจัดซื้อต้นไม้

ซึ่งเป็นการปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกและมติที่ยกอุทธรณ์ จึงชอบด้วยกฎหมาย

(อ.1752/2559)

ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ดำเนินการโดยได้สอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษา
เป็นการภายใน ซึ่งไม่อาจนำมาอ้างเป็นข้อแก้ตัวได้

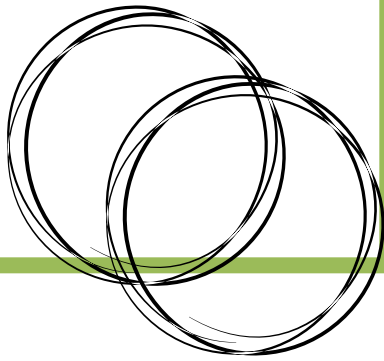
และเมื่อส่วนวินัยและนิติการได้จัดทำร่างสัญญามาให้ ผู้ฟ้องคดีกลับเห็นว่าไม่รัดกุม
ครอบคลุมเนื้อหาและดำเนินการจัดทำสัญญารับสภาพหน้า ขึ้นใหม่ ทั้งที่ตนเอง
ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำการโดยปราศจากความระมัดระวัง
ซึ่งบุคคลที่อยู่ในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์

ซึ่งผู้ฟ้องคดีอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้
แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

จึงเป็นการกระทำโดยประมาท และความเสียหายดังกล่าวย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้
หากวิญญูชนทั่วไปได้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังเอาใจใส่เพื่อรักษา
ผลประโยชน์ของทางราชการ การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำ
โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(อ.837/2555)

การนำเงินเข้าฝากในบัญชีส่วนตัว และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวในช่วงเวลาหลายครั้ง ทำให้รองศาสตราจารย์ ภ. ไม่ได้รับเงินไปใช้ในโครงการวิจัย ทำให้เกิดความเสียหายแก่รองศาสตราจารย์ ภ. และทางราชการ

จึงถือได้ว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 39 วรรคสาม แห่ง พรบ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547

คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมาย

(อ.334/2557)

คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

- 1 ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
 - 2 ฐานไม่สุภาพเรียบร้อยและไม่รักษาความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการด้วยกัน
 - 3 ฐานไม่ถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ ฯ
-

คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนจำนวนร้อยละ 5 เป็นเวลา 3 เดือน และมติให้ยกอุทธรณ์
ชอบด้วยกฎหมาย (อ.775/2555)

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี ไม่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และได้ชวนขวายเป็นทำงานในหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาซึ่งได้มอบหมายงานแล้วโดยชอบในช่วงเวลาดังกล่าว โดยอ้างแต่เพียงว่าไม่ถนัดงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งที่มีวุฒิการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต อยู่ในวิสัยที่จะปฏิบัติงานดังกล่าวได้ไม่ยาก

เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า สิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติกรรมอันแสดงถึงความจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฯ คำสั่งที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมาย

พฤติกรรม

- ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ในการออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ส่งใช้เงินยืมโดยไม่ได้ตรวจสอบจำนวนเงินที่ได้รับ
- เป็นผู้รับผิดชอบในการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานคลินิกพิเศษแต่ไม่ดำเนินการเบิกจ่ายให้แก่กรมสรรพากร
- เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับเช็คจำนวน 310,000 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนของแพทย์แต่ไม่มีการนำเงินเข้าบัญชีแพทย์
- เป็นผู้บังคับบัญชาของนาย ป. ซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้นำเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการชอบด้วยกฎหมาย (อ.99/2556)

คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ (พนักงานมหาวิทยาลัย)

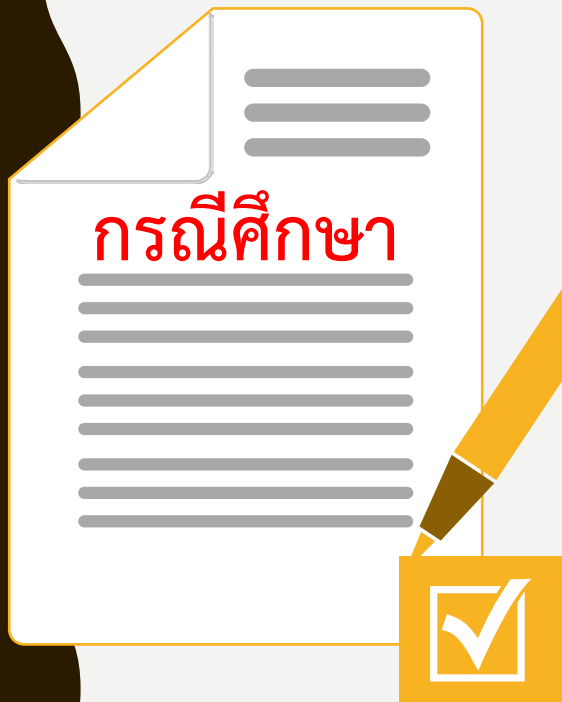

กรณีแก้ไขผลคะแนนสอบภาษาอังกฤษเพื่อการเลื่อนระดับหรือเปลี่ยนตำแหน่งของข้าราชการ ให้ผู้ที่ไม่ผ่านการทดสอบ เป็นผู้สอบผ่าน เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการกระทำความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(อ.270/2556)

ขอบคุณครับ

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลถูกกล่าวหา
ว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
และกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
ในหลายกรณี : ได้ออกจากราชการ

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. 10/2562

กรณีที่ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยร้ายแรง

เบียดบังทรัพย์สิน ของทางราชการ

นำไปส่งจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
(บิลน้ำมัน) ของทางราชการ
ไปเติมรถยนต์ส่วนตัว
คิดเป็นเงิน จำนวน
290,205 บาท

จัดซื้อวิทยุ ติดรถยนต์

จัดซื้อวิทยุติดรถยนต์
จำนวน 2 ชุด เป็นเงิน
26,000 บาท แต่นำไป
ติดตั้งกับรถยนต์ส่วนตัว
ของตนเอง จำนวน 1 ชุด

นำไปเป็น ประโยชน์ส่วนตัว

นำทรัพย์สินและวัสดุ
ของโรงพยาบาล
ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

กรณีที่ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยร้ายแรง

จัดซื้อยา และเวชภัณฑ์

การจัดซื้อยาและ
เวชภัณฑ์
มีราคาสูงกว่า
ราคาตามปกติ

จงใจ ไม่ปฏิบัติตาม

จงใจไม่ปฏิบัติตาม
กฎหมายและระเบียบฯ
ในการเบิกจ่าย
เงินค่าตอบแทน
การปฏิบัติงานในเวลา
และนอกเวลาราชการ

รายงานเท็จ

รายงานเท็จว่ามีการประมูลราคา
ขายทอดตลาดบ้านพักข้าราชการ
ที่รื้อถอน จำนวน 3 หลัง โดยสั่งการ
ให้พนักงานขับรถยนต์เป็นผู้ซื้อพัสดุ
และชำระราคา

แต่ความจริงตนเป็นผู้ซื้อและนำไป
เป็นประโยชน์ส่วนตัว มิได้ประมูล
ขายทอดตลาดจริง ทำให้ทางราชการ
ได้รับเงินต่ำกว่าจริง เกิดความเสียหาย
แก่ทางราชการ

กรณีที่ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ทำสัญญาจ้าง นาง ม. เป็นลูกจ้างชั่วคราวรายปี
ด้วยเงินบำรุง โดยมีได้ดำเนินการตามระเบียบ
ของทางราชการ

ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย
และระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการ
การจัดซื้อจัดจ้าง

การดำเนินการทางวินัยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ

อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ได้มีมติให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้มีคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ไล่ออกจากราชการ

1

ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของ
ทางราชการ

2

ฐานกระทำการเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตนเอง โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

การอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว
ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

มีคำวินิจฉัย
ยกอุทธรณ์
ของผู้ฟ้องคดี

มีหนังสือแจ้ง
คำวินิจฉัยอุทธรณ์
และแจ้งสิทธิ
การฟ้องคดีให้
ผู้ฟ้องคดีทราบ

ผู้ฟ้องคดีรับทราบ
คำวินิจฉัยอุทธรณ์
จึงมาฟ้องศาล

ถูกคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหาย

ผวจ.ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีค่าเสียหายอันเนื่องจากการเบียดบังทรัพย์สินของทางราชการ

ด้วยการนำบิลน้ำมันของโรงพยาบาลมาเติมรถยนต์ส่วนตัว และจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายฯ โดยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ในลักษณะซ้ำซ้อนไม่เป็นความจริง และเกินอัตราที่กำหนด

ทำให้โรงพยาบาลได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน 1,066,453.20 บาท ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ข้อเท็จจริงจากการสอบสวน กรณีสั่งซื้อน้ำมัน

ข้อกล่าวหาที่ 1

ในกรณีถูกกล่าวหาว่าได้เบียดบังทรัพย์สินฯ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ฯ ผู้ฟ้องคดียอมรับว่าได้ลงนามอนุมัติสั่งซื้อน้ำมันรถยนต์จากปั้มน้ำมัน ปตท. สาขาทางแยกบริการ ฯ เพียงผู้เดียว และได้สั่งการให้พนักงานขับรถยนต์ของโรงพยาบาลนำรถยนต์ส่วนตัวทั้งสองคันของผู้ฟ้องคดีไปเติมน้ำมันรถยนต์ของทางราชการจริง โดยใช้บิลน้ำมันและเบิกจ่ายจากเงินบำรุงของโรงพยาบาล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ. 2551 จำนวน 232 ครั้ง เป็นเงินจำนวน 290,205 บาท

ข้อเท็จจริงจากการสอบสวน กรณีเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน

ข้อกล่าวหาที่ 2

การที่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มแพทย์เวรนอกเวลาราชการอีก 1 คน และอนุมัติการจ่ายเงินค่าตอบแทนการอยู่เวรนอกเวลาราชการ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของงาน จึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบฯแล้ว แต่กรณีอนุมัติให้แพทย์เวรรับผิดชอบในส่วนของหอผู้ป่วยในห้องคลอดและห้องผ่าตัดที่ปฏิบัติงานแพทย์เวรในประจำหน่วยบริการหรือรอให้คำปรึกษา ได้รับเงินค่าตอบแทนเวรละ 900 บาท เป็นการใช้ดุลพินิจพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนที่ถือว่าเป็นการสะท้อนสถานะเงินบำรุงของโรงพยาบาล และการที่ผู้ฟ้องคดีอนุมัติการจ่ายค่าตอบแทนการอยู่เวรนอกเวลาราชการ และเบิกเงินค่าตอบแทนการอยู่เวรนอกเวลาราชการหลังเลิกงานของตนเองโดยไม่ได้อยู่เวรจริง

ข้อเท็จจริงจากการสอบสวน

กรณีขายทอดตลาดบ้านพักข้าราชการที่รื้อถอน

ข้อกล่าวหาที่ 3

กรณีถูกกล่าวหาว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการขายทอดตลาดบ้านพักข้าราชการที่รื้อถอนนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีสั่งให้จัดทำเอกสารว่ามีการประมูลขายทอดตลาด โดยมีได้มีการขายทอดตลาดจริง ทำให้บุคคลทั่วไปไม่สามารถเข้าประมูลได้

ทั้ง 3 ข้อกล่าวหา เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฯ

กรณีกระทําผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

กรณีจัดซื้อวิทยุติดตั้งรถยนต์

ข้อกล่าวหาที่ 1

จัดซื้อวิทยุติดตั้งรถยนต์ 2 ชุด จำนวนเงิน 26,000 บาท
แต่นำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว จำนวน 1 ชุด

ผู้ฟ้องคดีได้ยอมรับในหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ
สอบสวนว่า ได้ให้พนักงานขับรถยนต์ทำการเจาะรถยนต์ของตนเอง
เพื่อติดตั้งเครื่องรับวิทยุรับส่งในรถยนต์ดังกล่าว

ข้อเท็จจริง

จึงเป็นอันยุติว่าผู้ฟ้องคดีได้นำเครื่องรับวิทยุรับส่งไปติดตั้ง
ในรถยนต์ส่วนตัวของผู้ฟ้องคดีจริง

กรณีจัดซื้อวิทยุติดตั้งรถยนต์ (ต่อ)

แม้จะเชื่อได้ตามคำกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดี ว่าจำเป็นต้องใช้
เครื่องรับวิทยุรับส่งในรถยนต์เพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในที่กันดาร
ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์

ผู้ฟ้องคดีได้นำเครื่องรับวิทยุรับส่งในรถยนต์ดังกล่าวส่งคืน
ให้แก่โรงพยาบาล จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดียอมรับว่า
การที่นำเครื่องรับวิทยุรับส่งในรถยนต์ของโรงพยาบาลไปติดตั้ง
ในรถยนต์ส่วนตัวของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ถูกต้อง

กรณีจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์

ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 กรณีไม่สั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์
ที่องค์การเภสัชกรรมผลิตหรือมีจำหน่ายนั้น

ข้อเท็จจริง

รับฟังและเชื่อได้ว่า บางครั้งผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติให้
โรงพยาบาลจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากบริษัทยาเอกชน
โดยไม่ได้ซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่องค์การเภสัชกรรมได้ผลิต
ออกจำหน่าย จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติ ตามข้อ 61
ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

กรณีจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ (ต่อ)

แต่อย่างไรก็ตาม นาง ท. ให้ถ้อยคำว่ายาและเวชภัณฑ์
ที่ผู้ฟ้องคดีสั่งให้จัดซื้อจากบริษัทยาเอกชนโดยไม่จัดซื้อจาก
องค์การเภสัชกรรม นั้น เป็นยาที่มีราคาแพงกว่ายาของบริษัท

กรณีจึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อโรงพยาบาล และไม่ปรากฏ
ข้อเท็จจริงว่าทำให้โรงพยาบาลเสียหายแต่อย่างใด

กรณีจ้างลูกจ้างชั่วคราว

ทำสัญญาจ้าง นาง ม. เป็นลูกจ้างชั่วคราวรายปีด้วยเงินบำรุงฯ
โดยไม่ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ

ผู้ฟ้องคดีสั่งการให้ทำสัญญาจ้างดังกล่าว โดยไม่มีการรับสมัครหรือคัดเลือก
เข้าทำงานตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด เพื่อเอื้อประโยชน์
ให้แก่ นาง ม. เป็นการไม่เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นมีโอกาสคัดเลือกเพื่อเข้าทำงาน
เป็นลูกจ้างชั่วคราวรายปีอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

ขัดต่อ มาตรา 23 วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และเป็นการไม่ปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การจ่ายเงินบำรุง เพื่อเป็นค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว
หรือลูกจ้างรายคาบของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2545

การจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้าง
ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ
ของทางราชการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ลงนามอนุมัติให้จัดซื้อจัดจ้างพัสดุของโรงพยาบาล

1. มีบางรายการได้จัดซื้อจัดจ้างในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน
2. การจัดซื้อแต่ละครั้งอยู่ในวงเงินที่มีอำนาจอนุมัติโดยวิธีตกลงราคา

กรณีจ้างเหมาจัดทำตู้ห้องตีกลึงเสริม จำนวนเงิน 99,296 บาท
และจ้างเหมาจัดทำตู้เก็บเอกสารงานอนามัยแม่และเด็ก จำนวนเงิน
59,385 บาท ทั้ง 2 ครั้ง เป็นการจ้างเหมาร้าน จ. เพียงแห่งเดียว

การจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้าง (ต่อ)

เห็นว่า การจ้างเหมาดังกล่าวเป็นการจ้างמהให้จัดทำที่โรงพยาบาล อันเป็นสถานที่เดียวกัน และเป็นพัสดุประเภทเดียวกัน ซึ่งสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ในคราวเดียวกันได้ โดยเมื่อรวมจำนวนเงินในการจ้างמהจัดทำตู้ห้องติ่งส่งเสริมสุขภาพ และจ้างמהจัดทำตู้เก็บเอกสารงานอนามัยแม่และเด็กแล้ว คิดเป็นเงิน 158,681 บาท จึงเข้าหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้วิธีสอบราคา ตามข้อ 20 ของระเบียบฯ

กรณีจึงเห็นได้ว่าการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวได้ดำเนินการในลักษณะแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้าง โดยลวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนด โดยวิธีหนึ่งวิธีใดหรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนไป ซึ่งจะกระทำมิได้ ตามข้อ 22 วรรคสอง ของระเบียบเดียวกัน

การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ

เบิกจ่ายเงินสวัสดิการของโรงพยาบาลโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายและ
ยืมเงินสวัสดิการแล้วไม่ส่งคืน จำนวน 4 ครั้ง เป็นเงินจำนวน
75,000 บาท

เชื่อว่า

เงินดังกล่าวได้มาจากการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาล
โดยบริษัทผู้จำหน่ายยาจะมอบเงินประมาณ ร้อยละ 5 ให้กับ
โรงพยาบาลเมื่อได้รับเงินแล้ว เจ้าหน้าที่การเงินจะเก็บรักษาและ
ลงบัญชีเงินสวัสดิการให้โรงพยาบาลต่อไป

การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ (ต่อ)

ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ

ไม่มีระเบียบข้อบังคับในการเบิกจ่ายเงิน

หากมีความจำเป็นต้องใช้เงิน ต้องทำบันทึกขอเบิกต่อผู้ฟ้องคดีเพียงผู้เดียว ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำบัญชีรับจ่ายเงินจะเก็บเงินสดและนำฝากเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทยฯ บางส่วน เพื่อจ่ายตามที่มีการขอเบิก กรณีที่มีการถอนเงินจากธนาคาร จะมีผู้ร่วมลงนาม 2 คน ได้แก่ ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งคน

การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ (ต่อ)

เห็นได้ว่า การจัดสวัสดิการของโรงพยาบาลเป็นการดำเนินการภายใน โดยมีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงพยาบาลเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้เป็นกรณีปกติ

แต่ไม่ปรากฏว่าได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ กรณีจึงไม่ใช่สวัสดิการภายในส่วนราชการตามข้อ 4 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2547 ดังนั้น การดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเงินสวัสดิการของโรงพยาบาล จึงไม่อยู่ในบังคับข้อ 6 วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าวแต่อย่างใด

การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ (ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าได้นำเงินไปใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น งานกีฬา ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับความเดือดร้อน นั้น เห็นว่า ในการบริหารงานของ โรงพยาบาลมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งกีฬา หรืองานเลี้ยงสังสรรค์ ระหว่างเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายจาก ทางการได้ กรณีจึงเชื่อได้ว่าเงินสวัสดิการที่ผู้ฟ้องคดียืมมานั้น บางส่วน ได้นำไปใช้จริงในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงพยาบาลจริง

แต่กรณีที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ได้นำเงินไปช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของ โรงพยาบาลที่เดือดร้อน นั้น ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าเป็นการช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่คนใด จึงไม่อาจรับฟังได้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำเงินสวัสดิการ ส่วนดังกล่าวส่งคืนให้แก่โรงพยาบาล แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดี ได้มีการส่งคืนเงินสวัสดิการที่ยืมไปแต่อย่างใด

การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ (ต่อ)

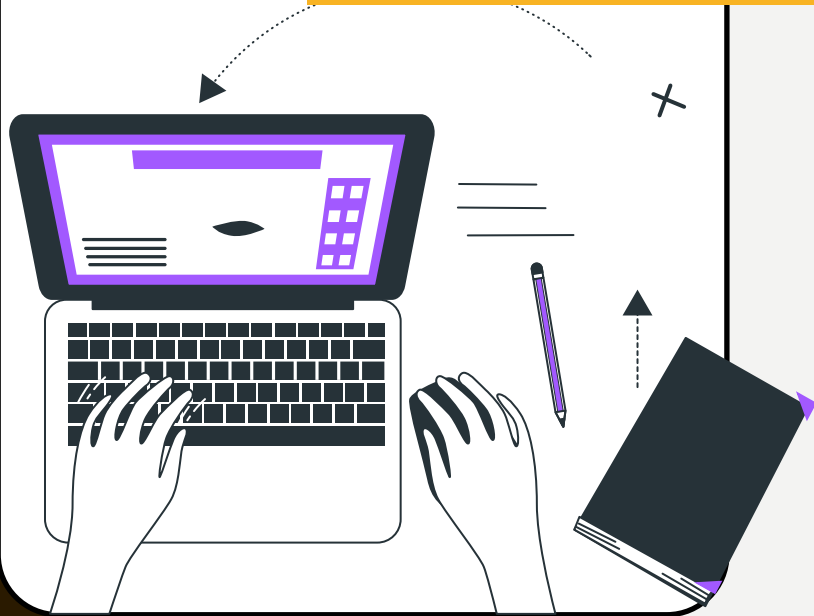
ไม่ปรากฏหลักฐานว่า
ผู้ฟ้องคดีนำเงินสวัสดิการ
ไปใช้ในทางส่วนตัว

กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดี
มีเจตนาฉ้อโกงเงินสวัสดิการที่ยืมไป
และเงินดังกล่าวไม่ใช่เงินงบประมาณ
ของทางราชการ การที่ผู้ฟ้องคดี
จะต้องชำระหนี้ในส่วนนี้ ย่อมเป็น
นิติสัมพันธ์ระหว่างกันในทางแพ่ง
ยังไม่ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย

สรุปทุจريتต่อหน้าที่ราชการ

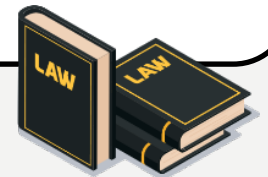
เมื่อผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัย
อย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ
เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์
ที่ไม่ควรได้ เป็นการทุจريتต่อหน้าที่ราชการ

ตามมาตรา 82 วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2535 ประกอบมาตรา 133 แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. 2551 ถึง 3 กรณี

คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษที่สูงสุดจึงเหมาะสมตามความร้ายแรงแห่งกรณีและเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ดังนั้น คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ไล่ออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมาย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

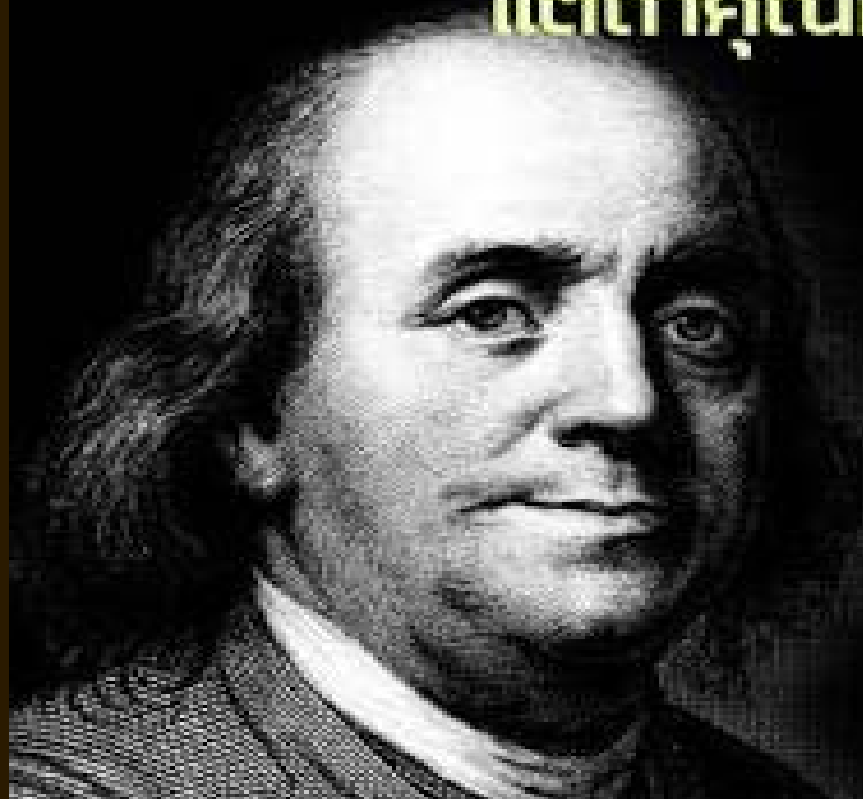

@LEADERQUOTE

“เมื่อคุณก้าวผิดพลาด
คุณอาจตั้งตัวใหม่ได้ในไม่ช้า
แต่ถ้าคุณกล่าว**วาทาผิดพลาด**
คุณอาจต้องเสียใจ
ไปตลอดชั่วชีวิต”

@LEADERQUOTE

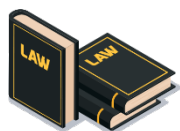
- Benjamin Franklin -

ความรับผิดชอบ ของผู้บริหาร

กรณีผู้อำนวยการโรงพยาบาล
ถูกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหาย
แก่หน่วยงาน เนื่องจาก
การทุจริตของเจ้าหน้าที่

จากแนวคำวินิจฉัยคดีหมายเลขแดงที่ อ. 573/2564

มูลกรณีของคดี

ผู้ฟ้องคดีถูกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการละเมิด กรณีที่ นาง อ. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานการเงินและบัญชีของโรงพยาบาล ฐ. กระทำการทุจริตเงินค่าตอบแทนโดยทำเอกสารหลักฐานการขออนุมัติเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนอันเป็นเท็จยื่นเสนอต่อผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้นได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลและหมายเลขบัญชีธนาคารของเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นหมายเลขบัญชีธนาคารของตน

เป็นเหตุให้ธนาคารโอนเงินจำนวนดังกล่าวเข้าบัญชีส่วนตัวของ นาง อ. รวมเป็นเงินจำนวน 14,271,418.75 บาท ต่อมา นาง อ.ได้นำเงินมาชดใช้แล้ว จำนวน 1,707,694.28 บาท คงเหลือความเสียหายเป็นเงินจำนวน 12,563,724.47 บาท

กรณีที่ถูกกล่าวหา

ประเด็นที่ 1

กรณีที่ถูกกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล ธ. ในขณะที่เกิดการทุจริต มิได้มอบหมายให้รองผู้อำนวยการหรือบุคคลใดเป็นผู้ใช้อำนาจอนุมัติในการปฏิบัติราชการแทนเท่ากับว่า ผู้อำนวยการใช้อำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินด้วยตนเอง จึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปโดยเรียบร้อยถูกต้องและมีมาตรการควบคุมที่ดี

ประเด็นที่ 2

กรณีที่กำลังหาว่ามีการมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ที่มีสถานะเป็นลูกจ้างชั่วคราวเพียงผู้เดียวเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายค่าตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ทั้งที่เรื่องนี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2536 ไม่ให้ใช้ลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่การเงินและหรือบัญชี โดยไม่มีการกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบหรือสอบทาน

ประเด็นที่ 3

กรณีกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนา หรือจัดวางระบบเพื่อให้เกิดการควบคุมที่ดี

ประเด็นที่ 4

กรณีกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีมิได้กำหนดให้มีมาตรการควบคุมที่ดีในการแปลงข้อมูลรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับอนุมัติให้ปรากฏอยู่ในแผ่นดินสภ

พฤติการณ์การกระทำทุจริต

○พฤติการณ์การกระทำทุจริตของ นาง อ.

ในฐานะเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของโรงพยาบาล ธ. กล่าวคือ ได้จัดทำบัญชีรายชื่อแสดงชื่อเจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน โดยได้นำเอารายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน ซึ่งเกิดจากการลาออก การลาศึกษาต่อ โอนย้ายมาระบุใส่ไว้ในบัญชีรายชื่อพร้อมอัตราการจ่ายเงิน เสนอขออนุมัติต่อผู้ฟ้องคดี โดยเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามสายงาน เป็นเหตุให้มีการอนุมัติจ่ายเงินค่าตอบแทนในแต่ละเดือนในช่วงเวลาดังกล่าวสูงกว่าเงินค่าตอบแทนที่ต้องจ่ายจริงให้แก่ผู้มีสิทธิ

พฤติการณ์การกระทำทุจริต

○ ในขั้นตอนการแปลงข้อมูลรายชื่อเจ้าหน้าที่

เพื่อส่งให้ธนาคารโอนเงินเข้าบัญชีนั้น นาง อ.ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงเลขที่บัญชีของเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินที่ตนเองได้บรรจุไว้ในบัญชีรายชื่อ ที่เสนอขออนุมัติมาเป็นเลขที่บัญชีของตนเอง ดังนั้น เมื่อธนาคารดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีของเจ้าหน้าที่โดยโอนเงินตามข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในแผ่นดิสก์โดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏระหว่างข้อมูลในเอกสารบัญชีรายชื่อที่โรงพยาบาล ฐ. จัดส่งมาให้พร้อมกับหนังสือแจ้งความประสงค์โอนเงินเข้าบัญชีกับข้อมูลในแผ่นดิสก์ จึงทำให้มีเงินโอนเข้าบัญชีของนาง อ.ในแต่ละเดือน เท่ากับยอดเงินรวมของเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนที่ปรากฏอยู่ในเอกสารบัญชีรายชื่อ ซึ่งมีจำนวนสูงมากในแต่ละเดือน

ข้อบกพร่องที่เป็นจุดอ่อนก่อให้เกิดการทุจริต

1

ไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรของโรงพยาบาล ธ. ให้เป็นปัจจุบัน

2

การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ (ลูกจ้างชั่วคราว) เพียงผู้เดียวเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของโรงพยาบาล

ข้อบกพร่องที่เป็นจุดอ่อนก่อให้เกิดการทุจริต

3

การที่ผู้บังคับบัญชายินยอมให้ นาง อ. เสนอผ่านเรื่องเพื่อขออนุมัติการจ่ายเงินในระยะเวลากระชั้นชิดเป็นประจำทุกเดือนตลอดมา ซึ่งในทางสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงที่สอดคล้องตรงกันว่านาง อ. มักจะทำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาก่อนวันทำการสุดท้ายที่ต้องส่งเรื่องให้ธนาคารโอนเงิน 1 หรือ 2 วัน เท่านั้น ทำให้เกิดข้อจำกัดของผู้บังคับบัญชาในการตรวจสอบเนื่องจากต้องถูกเร่งรัดด้วยเวลา และมีสายการบังคับบัญชาที่ต้องผ่านเรื่องหลายขั้นตอนตั้งแต่การผูกพันงบประมาณ การเขียนเช็ค การผ่านหัวหน้างานการเงิน หัวหน้ากลุ่มงานการเงินและบัญชี รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และผู้อำนวยการโรงพยาบาล ซึ่งพฤติการณ์การปฏิบัติงานเช่นนี้ปรากฏต่อเนื่องตลอดมา

ข้อบกพร่องที่เป็นจุดอ่อนก่อให้เกิดการทุจริต

4

การที่ผู้บังคับบัญชาตามสายงานปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของ นาง อ. ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ในแต่ละเดือน ทั้งที่มีวงเงินการจ่ายเป็นเงินสูงถึงหลักล้าน โดยที่มีสถานะเป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราวของโรงพยาบาล ธ.

พฤติการณ์การปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา

ในทางสอบสวน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า

มิได้มีการตรวจสอบเอกสารบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ นาง อ. ได้จัดทำและนำเสนออย่างรอบคอบและปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในสถานะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ซึ่งหาก ผู้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติหน้าที่โดยควบคุมดูแลตรวจสอบอย่างรอบคอบ และใช้ความระมัดระวังตามสมควร

ย่อมสามารถตรวจพบการกระทำทุจริตได้ตั้งแต่ช่วงแรก และสามารถแก้ไขไม่ให้เกิดความเสียหายได้ทัน่วงที

ความเห็นของกรมบัญชีกลาง

ไม่ปรากฏว่า ได้มีการมอบหมายให้รองผู้อำนวยการหรือบุคคลใด เป็นผู้ใช้อำนาจอนุมัติในการปฏิบัติราชการแทน จึงเท่ากับว่าผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ใช้อำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินด้วยตนเอง

ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการโรงพยาบาล ธ.
จึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงิน
ดังกล่าวให้เป็นไปโดยเรียบร้อยถูกต้องและมีมาตรการ
ควบคุมที่ดี ตามหลักการบริหารการเงินและตามที่
ระเบียบของทางราชการกำหนด

ความเห็นของกรมบัญชีกลาง

การมอบหมายให้ดำเนินการเบิกจ่าย

การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่มีสถานะเป็นลูกจ้างชั่วคราวเพียงผู้เดียวเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของโรงพยาบาล ๓. ที่มีวงเงินการจ่ายในแต่ละเดือนเป็นเงินหลักล้านบาท โดยรับผิดชอบทั้งกระบวนการทำงาน ตั้งแต่การจัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเพื่อขออนุมัติไปจนถึงการแปลงข้อมูลลงแผ่นดิสก์เพื่อให้ธนาคารโอนเงินเข้าบัญชีและการนำส่งแจ้งธนาคารเพื่อดำเนินการ

ความเห็นของกรมบัญชีกลาง

มติคณะรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2536

ไม่ให้ใช้ลูกจ้างชั่วคราวทำหน้าที่การเงินและหรือบัญชี โดยไม่มีการกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบ สอบทาน นอกเหนือไปจากการเสนอเรื่องผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ซึ่งเป็นระบบงานที่ไม่สอดคล้องตามหลักการควบคุมภายในที่ดี

ความเห็นของกรมบัญชีกลาง

- การที่ผู้บังคับบัญชายินยอมให้ นาง อ. เสนอผ่านเรื่องเพื่อขออนุมัติการจ่ายเงินในระยะเวลากระชั้นชิดเป็นประจำ โดยไม่ท้วงติงหรือสั่งการให้ดำเนินการเสนอเรื่องให้รวดเร็ว
- ทำให้เกิดข้อจำกัดของผู้บังคับบัญชาในการตรวจสอบ เนื่องจากต้องถูกเร่งรัดด้วยเวลาและมีสายการบังคับบัญชาที่ต้องผ่านเรื่องหลายขั้นตอน จนทำให้มีการเสนองานข้ามสายการบังคับบัญชาด้วย
- การที่มีได้กำหนดให้มีมาตรการเพื่อให้เกิดการควบคุมที่ดีในการแปลงข้อมูลรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามบัญชีรายชื่อที่ได้รับอนุมัติให้ปรากฏอยู่ในแผ่นดิสก์

ความเห็นของกรมบัญชีกลาง

ไม่ได้มีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนา หรือจัดวางระบบเพื่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดีแต่อย่างใด เท่ากับว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชามีได้เอาใจใส่ในการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงินให้เป็นไปโดยเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบราชการตามที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งหากได้ถือปฏิบัติเอาใจใส่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน ย่อมสามารถตรวจพบเห็นช่องว่างของระบบงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและสามารถรีบดำเนินการแก้ไขเพื่อป้องกันหรือยุติการทุจริตได้อย่างทันที่

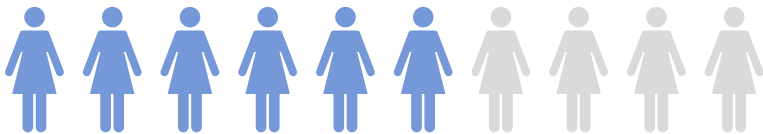
ความเห็นของกรมบัญชีกลาง

เอกสารการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน

มีการนำชื่อของผู้ไม่มีสิทธิ
ได้รับค่าตอบแทนมาใส่ไว้
เป็นจำนวนมาก และรายชื่อ
มีหลายรายการที่มีเพียงชื่อ
และอัตราเงินค่าตอบแทน
โดยที่ไม่มีเลขที่บัญชีระบุไว้

มิได้เอาใจใส่ในการปฏิบัติงานที่ต้อง
กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
การเงินอย่างใกล้ชิด

ระยะเวลาการกระทำทุจริตได้เกิดขึ้น
นานถึง 3 ปี หากมีการตรวจสอบแล้ว
ย่อมพบพินัยซึ่งสื่อถึงการกระทำทุจริต
พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดย
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

กรณีฟังได้ว่า

การละเลยต่อหน้าที่ในฐานะ
ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
ของผู้ฟ้องคดีเป็นการขาด
ความระมัดระวังที่เบี่ยงเบน
ไปจากเกณฑ์มาตรฐาน
ของผู้ดำรงตำแหน่งเช่นนั้น

- ☑ ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาท
เลินเล่ออย่างร้ายแรง ถือเป็นการกระทำ
ละเมิดต่อโรงพยาบาล ตามมาตรา 420
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ☑ มีผลทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิด
ด้วยการชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โรงพยาบาล
ตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 8
วรรคหนึ่ง แห่ง พรบ. ความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ

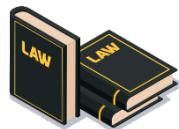
โรงพยาบาลไม่สามารถ
ดำเนินการจัดหาบุคลากร
ให้เพียงพอ ทำให้ขาด
บุคลากรที่เป็นข้าราชการ
และหรือพนักงานที่มี
ความรู้ความชำนาญ
ทางการเงิน

- ► ต้องมอบหมายงานให้ นาง อ. ซึ่งมีสถานะ
เป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราวเป็นผู้รับผิดชอบ
แต่เพียงผู้เดียว

การให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในผลแห่งละเมิด
จึงต้องหักส่วนแห่งความรับผิดชอบของ
หน่วยงานของรัฐดังกล่าวออกด้วย

คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบที่เกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐและระบบการดำเนินงานส่วนรวม ในอัตราร้อยละ 50 ของยอดเงินความเสียหายดังกล่าว

คงเหลือยอดเงินความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีต้องร่วมรับผิดชอบ
จำนวน 6,281,826.235 บาท

ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ 10 ของยอดเงินความเสียหาย
จำนวน 6,281,826.235 บาท จึงคิดเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ฟ้องคดี
ต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น จำนวน 628,182.62 บาท

“ตำแหน่งที่ยิ่งใหญ่”

ย่อมนำพาร่วมกับความรับผิดชอบที่สูงขึ้น

@thaich8

ช่อง8

YouTube : thaich8

อุทสาหกรรมก่อนทำผิด : ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
โครงการสัมมนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติ
มิชอบและปลูกฝังทัศนคติวัฒนธรรมที่ดีแก่ชาววายุภักษ์ กระทรวงการคลัง
วันพฤหัสบดีที่ 29 สิงหาคม 2562
เวลา 09.00-12.00 ณ ห้องประชุมวายุภักษ์ 4 ชั้น 4 สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โดย ปราณี สุขศรี
ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการคดีปกครอง (พนักงานคดีปกครอง)

“พฤติกรรม” ...ที่ต้องรับผิดชอบ

ตัวอย่าง ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่

ผู้บังคับบัญชา

- ❖ นำเงินบางส่วนมาใช้ส่วนตัว
- ❖ ทำเงินเข้าบัญชีส่วนตัว
- ❖ ปลอมลายมือชื่อของผู้อำนวยการ
- ❖ กระทำการรับ-จ่ายเงินลงลายมือชื่อในเช็ค
สลักหลังเช็ค มอบเช็คให้ผู้ไม่มีสิทธิ
- ❖ ประธารกรรมการลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงิน
โดยไม่ทักท้วงการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง
- ❖ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ❖ ทำเอกสารเบิกจ่ายเงินเป็นเท็จ
- ❖ ทุจริต

- ☐ เพิกเฉยไม่สั่งให้แก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้อง
- ☐ ปลอมลายมือชื่อไม่ควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างใกล้ชิด
- ☐ ไม่ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติงานอย่างถี่ถ้วนเพียงพอ
เป็น “ช่องทาง” “โอกาส” ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิด
- ☐ รู้เห็นเป็นใจหรือร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิด

ฯลฯ

พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 (21 ก.พ. 61)
พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561(19 เม.ย. 61)

โทษทางปกครอง (1) ภาคทัณฑ์ (2) ดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน (3) ค่าปรับทางปกครอง

- ☐ วินัยร้ายแรง (ปลดออก ไล่ออก)
- ☐ วินัยไม่ร้ายแรง (ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์)

ทายาท :
ผู้รับมรดก

เจ้าหน้าที่
ผู้กระทำ

ถูกเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น

มาตรการลงโทษ...
ทางตำแหน่ง

มาตรการลงโทษ...
ทางทรัพย์สิน

วินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2551

ละเมิด

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ...ตามกฎหมาย ระเบียบ
ด้วยความระมัดระวัง ละเอียด รอบคอบ

โทษทางสังคม

โทษทางอาญา

จำคุก ปรับ ริบทรัพย์สิน

ตนเองและครอบครัวเป็นทุกข์, การทำงานไม่ก้าวหน้า,
สังคมและเพื่อน รังเกียจ ไม่ไว้วางใจ ไม่คบค้าสมาคม

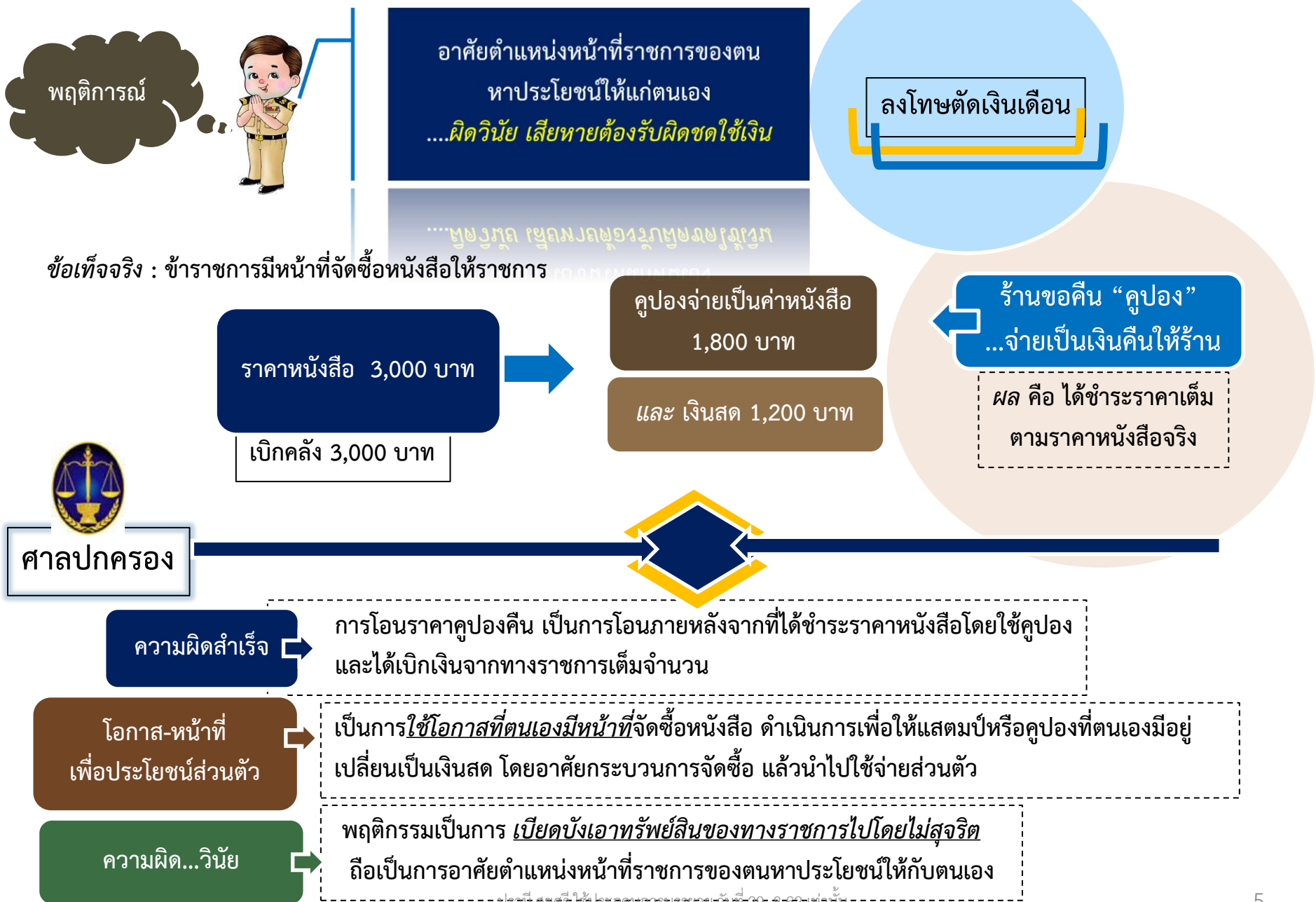
ข้อเท็จจริง : ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นางหนึ่ง นำเงินไปชำระค่าโทรศัพท์ของทางราชการ

- ❖ แต่กลับนำเงินไปใช้จ่ายเป็นค่าเหมารถขนของและไปส่งสามีที่ต่างจังหวัด....ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัว
- ❖ ขาดราชการเกินสิบห้าวัน เพราะหาเงินมาคืนไม่ได้ ...มีปัญหา กับ สามี สามีชอบดื่มสุราและทำร้ายร่างกาย...เครียด !!!
- ❖ ข้ออ้าง : ไม่มีเจตนาที่จะทุจริตเงินค่าโทรศัพท์

- ❖ ไม่ใช่หน้าที่ตามที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง : การชำระค่าโทรศัพท์ ไม่ใช่หน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ที่นางหนึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามตำแหน่งงานที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง
- ❖ หน้าที่ : ต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย คือ ต้องนำเงินไปชำระค่าโทรศัพท์ตามที่ได้รับมอบหมาย เพราะเป็นการสั่งการของผู้บังคับบัญชาในเรื่องของทางราชการที่ชอบด้วยกฎหมาย

พฤติกรรม : จึงเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

พฤติการณ์

ผู้ใต้บังคับบัญชารายงานว่า ฎีกามีรอยแก้ไข
แต่สั่งให้จ่ายเงินได้..ไม่ตรวจสอบ
...ผิดวินัย เสียหาย...ต้องรับผิดชอบใช้เงิน

ข้อ 45 ระเบียบการเก็บรักษาเงินฯ ปี 51

หลักฐานการจ่าย : ต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก

การแก้ไข - จีดฆ่า

- พิมพ์หรือเขียนใหม่

- ลงลายมือชื่อกำกับทุกแห่ง

...ถูกต้อง ผลมณฑล...ถูกต้องของผลมณฑล

ข้อเท็จจริง : ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นางสาว ก. ลงนามในช่องจ่ายเงินตามใบสำคัญรับเงิน (แทน)

นางสาว ก. ตรวจสอบฎีกา พบว่า - ใบสั่งจ่ายเงินตามฎีกามีรอยชดลบ

- ในช่องผู้รับเงิน มีการแก้ไขด้วยน้ำยาลบคำผิดและยางลบ

- ผู้รับเงินไม่แนบบัตรประจำตัว

ผู้บังคับบัญชา :
สั่งให้จ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงิน

ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ศาลปกครอง

- ☐ เป็นผู้บังคับบัญชา
- ☐ หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน...ไม่ตรวจสอบให้ชัดเจนให้ถูกต้องตามระเบียบ
- ☐ เพิกเฉยไม่สั่งให้แก้ไขการปฏิบัติให้ถูกต้อง...ไม่ใช้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบ
- ☐ ผิดวินัยของผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบด้านการเงิน

เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่
อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ..เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

พฤติการณ์

ลงลายมือชื่อไว้ในใบเสร็จรับเงิน
....ผิดวินัย เสียหาย...ต้องรับผิดชอบใช้เงิน

ปลดออกจากราชการ

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่...มีหน้าที่รับผิดชอบเก็บเงินจากผู้ใช้บริการ

- ☐ ลงลายมือชื่อในช่องผู้รับเงินในใบเสร็จทุกฉบับ ก่อนฉีกต้นฉบับออกจากต้นขั้ว
- ☐ ยินยอมนาง อ. เจ้าหน้าที่การเงิน และ นาง น. ทำหน้าที่ เขียนใบเสร็จ และ ลงทะเบียน และ ครอบครองกุญแจตู้เก็บใบเสร็จรับเงิน

ศาลปกครอง

จ้าง..นาง ล.
เก็บเงินแทน

ทุจริต

- ☐ ลงลายมือชื่อในใบเสร็จ....ถือเป็นหลักฐานการชำระหนี้ที่สมบูรณ์ แม้ยังไม่มีการเรียกเก็บเงิน
- ☐ ถือว่ากระทำผิดระเบียบ เป็นช่องทาง หรือ เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นนำใบเสร็จไปแก้ไข หรือเรียกเก็บเงินจากผู้ใช้บริการ
- ☐ ปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบควบคุมการ ปฏิบัติงานอย่างถี่ถ้วนเพียงพอ
- ☐ อาจเห็นหรือคาดหมายได้ว่า อาจเกิดการทุจริตขึ้น

พฤติการณ์

มีหน้าที่ “นักวิชาการเงินและบัญชี”
แต่นำเงินเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัว
...ผิดวินัย ไม่เสียหาย..ไม่ละเมิด

ไล่ออกจากราชการ

ข้อเท็จจริง : นักวิชาการเงินฯ ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ “เบิกเงินจากธนาคาร” เพื่อจ่ายให้นักวิจัยตามโครงการ

❑ เบิกเงิน...แต่ไม่ได้โอนเงินให้กับนักวิจัย...ในทันที

แต่นำเงิน เข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของตน ในวันเดียวกัน และพักเงินไว้ในบัญชี 56 วัน

ข้อโต้แย้ง : หน่วยงานมีบุคลากรด้านการเงินคนเดียว คือ ตนเอง

ไม่ทราบเลขบัญชีของผู้วิจัย จึงโอนเงินทันทีไม่ได้เพราะต้องรอหาเลขบัญชี

ไม่มีเจตนาทุจริต

เมื่อถูกทวงถาม จึงโอนให้ผู้วิจัย

ศาลปกครอง

❑ ระเบียบฯ : ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินเข้าบัญชีส่วนตัว ... นำเงินเข้าพักในบัญชีส่วนตัว.. เป็นการดำเนินการนอกเหนือระเบียบ

❑ หน้าที่ที่ต้องทำ : ประสานงานขอเลข บ/ช ก่อนเบิกเงิน หากไม่ทราบเลข บ/ช ต้องเก็บรักษาเงิน โดยนำเงินฝากเข้า บ/ช เดิม หรือซื้อตั๋วแลกเงินหรือแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายในนามนักวิจัย และจัดส่งให้นักวิจัยตามที่อยู่หรือโทรศัพท์สอบถามตามหมายเลขที่ผู้วิจัยให้ไว้

เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน....จบการศึกษาด้านการเงินการบัญชีและตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชีระดับ 6
มีหน้าที่ด้านการเงินและบัญชี ...ย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเบิกจ่ายเงินด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

พฤติการณ์...เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

พฤติการณ์

ทำเอกสารการปฏิบัติงานนอกเวลา
เป็นเท็จ...นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
....ผิดวินัย เสียหาย...ต้องรับผิดชอบใช้เงิน

เลิกจ้าง

ข้อเท็จจริง : ลูกจ้างชั่วคราว มีหน้าที่จัดทำหลักฐานเอกสารราชการเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ของเจ้าหน้าที่

- พิมพ์ตารางปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- พิมพ์บันทึกขออนุมัติการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- พิมพ์เอกสารหลักฐานการจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

พฤติการณ์

พิมพ์เพิ่ม : จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีได้ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการว่า เป็นผู้ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

พิมพ์เพิ่ม : จำนวนวันหรือเวลาปฏิบัติงานให้มากขึ้นกว่าที่มีการปฏิบัติงานจริง

พิมพ์เพิ่มตัวเองให้ทำงานซ้ำซ้อน : จำนวนวันและเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการของตนเองในลักษณะที่เป็นการซ้ำซ้อน

ทั้งที่ ไม่มีบุคคลใดปฏิบัติงานในหน้าที่

ศาลปกครอง

ผล : หน่วยงานต้องจ่ายเงินค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้แก่เจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่ไม่ได้ปฏิบัติงานจริง

เป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ

กฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้กำหนดขึ้น

- ☐ มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ☐ มีผลต่อความคาดหวังของประชาชนที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายหรือระเบียบที่ฝ่ายปกครองกำหนดขึ้นใช้ในการปฏิบัติราชการ
- ☐ มีผลต่อความเชื่อโดยสุจริตของประชาชนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

< อยู่ภายใต้บังคับของจิตใจ >

พรบ. กฎกระทรวง ระเบียบแบบแผน
คำสั่ง แนวทางปฏิบัติ มติ ครม.

สิทธิในความก้าวหน้าในราชการ สิทธิในทรัพย์สิน
สิทธิในชื่อเสียงเกียรติยศ สิทธิในบัญชีเงินฝาก
สิทธิที่จะอาศัยอยู่โดยปราศจากมลพิษ
สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวภายใต้สภาพแวดล้อมที่ดี ฯลฯ

- ☐ ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือ สิทธิ

ความสัมพันธ์ = ความเสียหาย + การกระทำ

โดยตรง

มีการ “กระทำ”

1

องค์ประกอบ...ละเมิด
(ม.420 ปพพ.)

3

มีความเสียหาย

ละเมิด...ต้องรับผิดเมื่อครบองค์ประกอบ

ความหมาย

จงใจ

ต่างกับ
“เจตนา”
อย่างไร?

ประสงค์
ต่อผล

เล็งเห็นผล

การกระทำโดยรู้สำนึกถึงผล
เสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการ
กระทำของตน

- * มุ่งหวังที่จะทำให้เกิดความเสียหายขึ้น
- * ไม่สนใจว่าความเสียหายจะมากน้อยเพียงใด

ตั้งใจ หมายถึง

ประมาทเลินเล่อ

มิใช่โดยเจตนา
(ประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล)
มิใช่โดยจงใจ

แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง
ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมี
ตามวิสัยและพฤติการณ์และผู้กระทำ
อาจใช้ความระมัดระวังได้
แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่
ม.59 ป.อาญา

วิสัย : สภาพเกี่ยวกับตัวผู้ขึ้น
พฤติการณ์ : เหตุภายนอกหรือปัจจัยแวดล้อม
ตัวผู้กระทำ

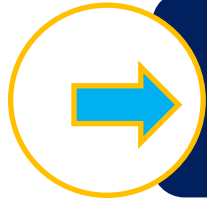
ประมาท
เลินเล่ออย่าง
ร้ายแรง

ต่างกับ
“เหตุสุดวิสัย”

ม. 8 ปพพ.

การวินิจฉัยประมาทเลินเล่อหรือไม่ ดู...วิสัยและพฤติการณ์

พนักงานจ้าง ตำแหน่งคนงาน
ทำหน้าที่ผู้ช่วยนักวิชาการประชาสัมพันธ์

นายก อบจ.

สั่ง

นาย ก.

ขับรถไปราชการ
แทนพนักงานขับรถยนต์ที่ลาป่วย

นางสาว ช. ... ตาย

นางสาว ก.

นาง ว.

ศาลปกครอง

คำวินิจฉัยของศาลปกครอง ถือว่า นาย ก. กระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

พฤติการณ์ = สภาพพื้นที่ที่เกิดเหตุ

ภาวะวิสัย

- มีปากกล้วยและต้นไม้บังสายตา
- มีป้ายเตือนให้ระวัง แต่ไม่มีเครื่องกั้นและสัญญาณไฟ
- ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ให้สัญญาณ และเสียงสัญญาณ
- ลักษณะเป็นเนินโค้งบังคับให้ผู้ขับขี่ต้องขับอย่างช้าๆ
- รถยนต์มีสภาพเก่าใช้งานมาประมาณ 13 ปี
- ระบบเกียร์ ออโต้

- ไม่มีหน้าที่ขับรถยนต์ จึงไม่มีความเชี่ยวชาญ
- ไม่ใช่เกียร์กระปุกตามที่มีความชำนาญ
- ไม่เสพสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ดุลพินิจผู้บังคับบัญชาที่สั่งให้ขับรถยนต์โดยไม่สอบถามถึงความชำนาญ

☐ บริเวณจุดเกิดเหตุ ไม่เอื้อต่อทัศนวิสัยในการขับขี่

และความไม่ชำนาญในเส้นทางและระบบเกียร์พวงมาลัย

กฎหมาย ...ระเบียบ
กำหนดขั้นตอนดำเนินการไว้
แต่ไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง

ข้อเท็จจริง : หน่วยงานของรัฐเผาทำลายบ้านเรือน ทรัพย์สินและยังฉางข้าว ชาวไทยภูเขาที่เข้ามาอาศัย
ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (ชุมชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในป่ามานาน)

เหตุผลที่เผาทำลาย เพราะ (1) กฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ทำลายหรือรื้อถอนได้

(2) เป็นพื้นที่บนเขา ใช้เวลาเดินทาง 3-4 วัน ไม่สามารถขนย้ายวัสดุกลับมาเก็บที่ทำการได้
และไม่สามารถนำกลับไปใช้ได้ และยานพาหนะเข้าไปไม่ได้

คำขอของผู้ฟ้องคดี : การขับไล่และเผาทำลายเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ
ขอให้ชดเชยค่าเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญ

(ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค สิทธิชุมชน)

ศาลปกครอง

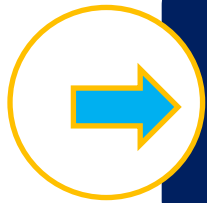
การยึดถือหรือครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มีกฎหมายให้อำนาจ /
ภายในขอบเขตกฎหมาย /
ภายในกรอบวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

- (1) การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง
- (2) การใช้ดุลพินิจดำเนินการทางปกครอง ต้องเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย
กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด และ เกิดประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด
- (3) ไม่ออกคำสั่งเป็นหนังสือ.. ไม่แจ้งเตือน.. ผิดกฎหมาย แนวทางปฏิบัติ รู้สำนึกถึงความเสียหายจากการเผาทำลายทรัพย์สิน (ละเมิด)

ไม่มีบุคคลใดที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยขาดปัจจัยสี่และไม่อาจถูกจำกัดแค่การมีชีวิตเพียงสิ่งมีชีวิตหนึ่งเท่านั้น

ต้องมีชีวิตที่ปกติสุข และ มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ประชาชนไว้วางใจ เมื่อราชการจ้าง
เอกชนทำงานในราชการ...
ไม่ตรวจสอบควบคุมเคร่งครัด...เสียหาย
หน่วยงานต้องชดใช้ค่าเสียหาย

ข้อเท็จจริง : หน่วยงานของรัฐจ้างเอกชนก่อสร้างเขื่อนเพื่อระบายน้ำ

แต่ไม่มีระบบค้ำยันเขื่อน ทำให้เขื่อนทรุด แรงสั่นสะเทือนส่งผลให้ บ้านชาวบ้านที่อยู่รอบๆ เสียหาย

- ☐ ชาวบ้านขอให้ผู้รับจ้างและหน่วยงานชดใช้ค่าเสียหาย แต่ตกลงกันไม่ได้

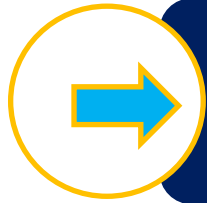
ศาลปกครอง

ข้อโต้แย้งของหน่วยงานผู้ว่าจ้าง : ความเสียหายเกิดจากผู้รับจ้างใช้วัสดุค้ำยันไม่แข็งแรง ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อความเสียหาย

- ☐ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน : จัดให้มีทางบกทางน้ำและทางระบายน้ำ
- ☐ ลักษณะของงาน : ตอกเสาเข็ม มีแรงสั่นสะเทือน และ สถานที่ ใกล้กับบ้านเรือน
- ☐ ข้อกำหนดในสัญญา : ต้องเข้าไปตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างทุกเวลา มีผู้ควบคุมงาน มีอำนาจสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม ตัดทอนงาน และสั่งหยุดกิจการชั่วคราว

ไม่ตรวจสอบและควบคุมงานอย่างเคร่งครัด....บ้านเสียหาย ...
จึงเป็นการทำละเมิด ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ตาม ม.420 และ ม.428 ปพพ.

จงใจ
อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้าน ทั้งที่ไม่มีสิทธิ

ข้อเท็จจริง : ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะมีคำสั่งอนุมัติให้นางสาว ส. ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการสำหรับผ่อนชำระเงินเพื่อชำระค่าบ้าน

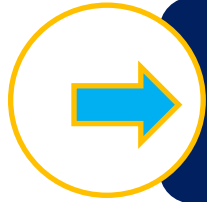
- ☐ รู้...ว่าบ้านพักข้าราชการ เลขที่ 170/7 วางอยู่ มีสภาพสมบูรณ์เหมาะสมที่จะให้ข้าราชการเข้าพักอาศัยอยู่ได้ และต้องจัดให้ข้าราชการเข้าอยู่อาศัย
- ☐ รู้... ว่า การอนุมัติให้นางสาว ส. เบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ เป็นการอนุมัติที่ผิดระเบียบ

ศาลปกครอง

พฤติการณ์

เป็นการจงใจกระทำผิดต่อกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย
อันถือว่าเป็นการกระทำละเมิด

กรรมการตรวจรับพัสดุ ลงนามตรวจรับเพราะเกรงใจหัวหน้า

1. ตรวจรับพัสดุที่ซื้อหรือจ้างให้ถูกต้องครบถ้วน
2. ส่งมอบพัสดุให้เจ้าหน้าที่พัสดุ พร้อมกับทำใบตรวจรับ
3. มอบใบตรวจรับให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง และเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อเบิกจ่ายเงินตามระเบียบ

ข้อเท็จจริง : นาย ก. นาย ข. และนาย ค. หน้าที่เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ...ลงนามตรวจรับพัสดุ โดยไม่ตรวจรับ เพราะ ยำเกรงคำสั่งหัวหน้า

☐ หัวหน้าลงนามรับพัสดุไว้มาก่อน (ทั้งที่ไม่มีอำนาจ ไม่ได้รับแต่งตั้ง) เพื่อให้ทันปีงบประมาณ

(1) ผู้ขายไม่ได้ส่งมอบพัสดุ

(2) คกก.ตรวจรับฯ ไม่เคยเห็นพัสดุที่ซื้อ แต่ต้องลงลายมือชื่อตรวจรับเพราะ หน. ลงชื่อรับพัสดุแล้ว

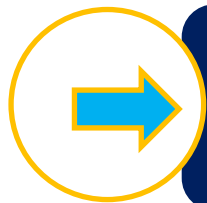
(3) ใบเสร็จรับเงินไม่ใช่ลายมือชื่อผู้ขายพัสดุ

ศาลปกครอง

- ☐ การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นการกระทำโดย จงใจ ไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบที่ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นผู้รับมอบพัสดุ ทำให้เกิดความเสียหาย เป็นการกระทำ “ละเมิด” ตามมาตรา 420 ปพพ.
- ☐ หัวหน้า : ทำหน้าที่ ทั้งที่ไม่ได้รับมอบหมาย เสียหาย รับผิดชอบ

ใช้ดุลพินิจสั่งย้าย “ด่วน”...เสียหายต่อสิทธิ
ต้องรับผิดชอบละเมิด

ข้อเท็จจริง : อธิบดีมีคำสั่งย้ายผู้ฟ้องคดีตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด (นักบริหารระดับกลาง)
มีเงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนรายเดือน

เหตุผลการย้าย : มีความรู้ ความเชี่ยวชาญจำเป็นต้องแต่งตั้งผู้มีความรู้ ประสบการณ์
และความชำนาญ เพื่อประสานงานต่าง

☐ ระยะเวลาทำงาน : อีก 7 เดือน เกษียณ

☐ ตำแหน่งที่ย้ายไป : ว่างมาแล้ว 4 เดือน / มีเพียงรักษาการ

➤ การดำเนินการย้าย : ประชุม - เสนอ- ออกคำสั่ง (รวบรัดและรวดเร็ว 3 วัน)

➤ เหตุการณ์ : มีประชาชนร้องเรียนการทำงานของเจ้าหน้าที่ (ลดกระแสกดดัน)

นักวิชาการ ระดับ 8
(เทียบเท่า หัวหน้าส่วนฯ)

นักวิชาการ
เงินประจำตำแหน่ง 3,500 บ.

ศาลปกครอง

❖ ข้ออ้างว่า มีงานค้างหลายเรื่องแต่ปล่อยให้ว่างมานาน และ ควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่โดยเร็ว และควรแต่งตั้ง
จากผู้ที่เหลืออายุราชการนานเพื่อให้งานต่อเนื่อง มิใช่แต่งตั้ง ผู้ฟ้องคดีที่มีอายุราชการเหลือ 7 เดือน

☐ หลังจากผู้ฟ้องคดีเกษียณไปแล้ว 3 เดือน ยังไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่มาดำรงตำแหน่งแทน

ไม่อาจอ้างความจำเป็นในการบริหารงาน และเพื่อประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งความรู้ความสามารถ ประสบการณ์
และความชำนาญของ นาย พ. มาเป็นมูลเหตุในการย้ายได้ : คำสั่งย้ายไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย : เงินประจำตำแหน่ง และ เสียหายทางด้านจิตใจ

“สิทธิ” ของเจ้าของทรัพย์สิน...
ทำให้เสียหายไม่ได้..นะคะ

อายัดทรัพย์สินของนายจ้างที่ค้างชำระเงิน
...ต้องระวังในการยึดอายัดทรัพย์สิน
ด้วย...นะครับ

ตัวอย่าง

- ❑ มาตรา 12 ประมวลรัษฎากร กำหนดให้ กรมสรรพากรมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ภาษีอากรได้
- ❑ ระเบียบฯ ว่าด้วยการอายัดทรัพย์สิน ข้อ 9 (1) ให้อายัดทรัพย์สินได้ไม่เกินกว่าหนี้ภาษีอากร เว้นแต่ทรัพย์สินที่ไม่อาจแบ่งแยกได้

ข้อเท็จจริง : หจก. ค้างหนี้ภาษีอากร 51,999.98 บาท (ณ วันที่อายัด)

1. อายัดที่ดิน 2 แปลง เนื้อที่ 84 ตรว. ราคาประเมิน - ก่อนอายัด 1,000 /ตรว. - หลังอายัด 4,000 บาท
2. อายัดสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝาก 5 บัญชี 13,386.66 บาท (ณ วันที่อายัด หนี้ค้าง 31,999.98 บาท)

ฟ้องกรมสรรพากรว่า ออกคำสั่งอายัดทรัพย์สินมีมูลค่าเกินกว่าหนี้ภาษีอากรที่ค้างชำระ
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย...ทำให้เสียหายขอให้กรมสรรพากรชดใช้ค่าเสียหาย

ศาลปกครอง

1. การอายัดที่ดินจากราคาประเมินที่ดินทั้งสองแปลงเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ ... จึงเป็นการอายัดทรัพย์สินเกินกว่าหนี้ภาษีอากรค้างชำระ (อายัดที่ดินแปลงเดียวก็เกินกว่าหนี้)
2. การอายัดสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝาก 5 บัญชี ในวันที่หนี้ภาษีเหลือ 31,999.98 บาท เป็นการอายัดเกินกว่าหนี้ภาษีอากรค้างชำระ

เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ..ทำให้เสียหายต่อทรัพย์สินและสิทธิ

เพราะไม่สามารถทำธุรกรรมการเงินผ่านบัญชีได้ตามปกติ ..เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ต้องมีความรอบคอบ..ในการทำงาน
ตรวจสอบข้อมูลหลักฐานชัดเจน
จนปราศจากข้อสงสัย...ด้วยนะคะ

ประชาชนเกี่ยวข้องมากมายในราชการ
การใช้อำนาจไม่ถูกต้องตามกฎหมาย..
ทำให้เสียหายต่อชื่อเสียง
เป็นละเมิด ..ต้องรับผิดชอบ...ครับ

ข้อเท็จจริง : สรรพากรขอให้เจ้าพนักงานที่ดินตรวจสอบที่ดินของผู้ค้างชำระภาษีอากร เพื่อการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน
โดยระบุชื่อ นางกอ สกุลไก่อ่ (นามสมมุติ) ระบุมูลำเนา และหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน

- ☐ เจ้าพนักงานที่ดิน ตรวจสอบจากระบบคอมพิวเตอร์ พบชื่อนางกอ สกุลไก่อ่ (นามสมมุติ) ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 6 แปลง
จึงได้ส่งสำเนาโฉนดที่ดินทั้ง 6 แปลง ให้กับสรรพากร...ออกประกาศให้ยึดทรัพย์สินที่ดินมีโฉนดแปลงหนึ่งจาก 6 แปลง

แจ้งประกาศให้เจ้าของที่ดินทราบและปิดประกาศยึดทรัพย์ และแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร

โฉนดที่ดินแปลง มีชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ คือ นายทอง สกุลไก่อ่ และนางกอ สกุลไก่อ่ ซึ่งแม้จะตรงกับชื่อและชื่อสกุลของผู้ค้างภาษี
อากร... แต่มีหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนแตกต่างกัน

- ❖ เจ้าของที่ดิน ท้องว่า เจ้าหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ ทำให้เสียชื่อเสียงและถูกดูหมิ่นเกลียดชัง เสียค่าใช้จ่ายในการติดตาม
ตรวจสอบข้อเท็จจริง

ศาลปกครอง

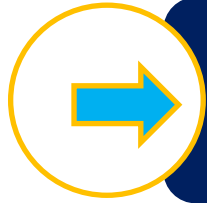

เจ้าหน้าที่.....ต้องตรวจสอบสำเนาโฉนดที่ดิน ข้อมูลอื่น เช่น เลขประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หลักฐานการจดทะเบียนสิทธิและ
นิติกรรม หรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลเฉพาะตัวอื่น ๆ เพื่อให้ทราบแน่ชัด จนปราศจากข้อสงสัยว่า ทรัพย์สินเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้างภาษีอากรจริง

เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรกระทำละเมิด กรมสรรพากรต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน (ม.5)

ที่มา : อุทธรณ์จากคดีปกครอง : (อ.879/2561) หนังสือราชการรั่วไหลสู่บุคคลภายนอก..ทางสื่อสังคมออนไลน์หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบหรือไม่?

เก็บรักษาเอกสาร...ไม่เป็นไปตามระเบียบ
ถูกนำไปเปิดเผย...เสียหาย

ข้อเท็จจริง : ผู้ฟ้องคดี ยื่นขอข้อมูลข่าวสารของราชการต่อหน่วยงานของรัฐ (ผู้ถูกฟ้องคดี) แต่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ต่อมาได้มีบุคคลอื่นนำหนังสือพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวผู้สื่อข่าวของผู้ฟ้องคดีไปลงในสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊ก (Facebook) โดยการเขียนข้อความใส่ร้ายผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า หน่วยงานของรัฐไม่เก็บรักษาหนังสือขอข้อมูลข่าวสารของราชการพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายทำให้เกิดความเสียหาย

จึงฟ้องหน่วยงานของรัฐต่อศาลปกครองขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหาย

ศาลปกครอง

- ☐ การเก็บรักษาหนังสือราชการ ที่อยู่ระหว่างปฏิบัติไม่แล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่จะต้องเก็บให้เหมาะสมของการปฏิบัติราชการตามข้อ 53 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526
- ☐ การที่มีบุคคลภายนอกนำสำเนาหนังสือและบัตรประจำตัวผู้สื่อข่าวไปลงในสื่อสังคมออนไลน์ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ละเลยต่อหน้าที่ในการเก็บรักษาหนังสือและบัตรประจำตัว ให้เหมาะสมตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- ☐ จึงเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา 420 หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

โรงพยาบาลตามสิทธิ ...มีหน้าที่ แต่ละเลย...ไม่รับผิดชอบ ต่อผู้ประกันตน

ข้อเท็จจริง : ผปต. ป่วยเป็นไวรัสตับเอกละเลยการรักษาที่ รพ. ตามสิทธิ (รพ. รัฐบาล)
แต่ รพ. ตามสิทธิไม่มีตัวยาที่ต้องใช้ในบัญชียาของ รพ. (ต้องฉีด)

การรักษา : แพทย์ผู้รักษา เห็นว่า จำเป็นต้องรักษาด้วยยานี้ เพื่อความต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผล
แพทย์ทำใบส่งตัว ตามแบบฟอร์มตามที่ สปส. กำหนด ไปยัง รพ. อื่น

การรักษา รพ. ที่รับการส่งต่อ : ให้การรักษาโดยการฉีดยา

ผปต. จ่ายค่ายาไปก่อนและขอเบิกคืนจาก รพ. ตามสิทธิ
แต่ รพ. ตามสิทธิปฏิเสธ

สปส. แจ้งให้ รพ. ตามสิทธิจ่ายเงินคืน ให้ ผปต. ...แต่ รพ. ตามสิทธิปฏิเสธ

ศาลปกครอง

องค์ประกอบ
ละเมิด

การกระทำ

ผิดกฎหมาย

ทำให้เกิดความเสียหาย

- ☐ การปฏิเสธการจ่ายเงินคืน ถือว่า “ละเลยต่อหน้าที่”
- ☐ การที่ รพ. ตามสิทธิ ไม่จ่ายเงิน คืนให้ ผปต. ...
(พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533)
- ☐ ทำให้ ผปต. ได้รับความเสียหาย (เกิดความเสียหาย)

เป็นการกระทำละเมิดต่อ ผปต.รพ. ตามสิทธิต้องจ่าย

ทุจริต...จงใจ (ทั้งหัวหน้าและลูกน้อง)

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ (หลายคน) มี**พฤติการณ์** : นำรถยนต์ส่วนตัวไปเติมน้ำมัน และให้ผู้ขายออกบิลเงินเชื่อ

- ผู้ตรวจฎีกา (ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุและรักษาการหัวหน้าคลัง)

ผู้อนุมัติ (ผู้มีอำนาจควบคุมดูแล ตรวจสอบการจ่ายน้ำมัน ผู้มีอำนาจลงนามในเช็คสั่งจ่ายเงิน)

พนักงานขับรถ เจ้าหน้าที่อื่นๆ

☐ นำรถส่วนตัวไปเติมน้ำมันในปีที่ตกลงกับส่วนราชการ

☐ ปี (ผู้ขาย) นำบิลมาขอรับชำระหนี้ ร่วมกับ

บิลเงินเชื่อที่เติมน้ำมันให้กับรถราชการ

อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าน้ำมัน

พฤติการณ์

- ไม่ระบุทะเบียนรถยนต์ที่นำไปเติม ไม่ระบุวันที่เติม
- เติมน้ำมันมากกว่าความจุถังของรถยนต์ราชการ
- ไม่มีใบอนุญาตใช้รถยนต์ราชการ
- ไม่มีบันทึกการใช้รถยนต์
- ไม่มีใบส่งจ่ายน้ำมัน
- ไม่ได้เติมน้ำมันให้รถราชการ

ศาลปกครอง

จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ
เป็นการกระทำละเมิด

หน่วยงานของรัฐ...
เสียหาย
เอกชน...เสียหาย

จำไว้..นะครับ

กระทำ...ผิดกฎหมาย
แต่ไม่เสียหาย....ไม่ละเมิด

ผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่...
แต่หน่วยงานของรัฐ ยังเรียกค่าเสียหายได้...
ไม่ละเมิด

ข้อเท็จจริง : ผู้บังคับบัญชาได้อนุมัติให้เจ้าหน้าที่ (ผู้ใต้บังคับบัญชา) ยืมเงินใช้ในราชการ ในโครงการ ฝึกอบรม และต่อมาได้มีการดำเนินการเพื่อหักล้างเงินยืม

- ☐ ผู้บังคับบัญชายังไม่อนุมัติ โดยมีข้อสังเกตถึงหัวหน้างานการเงินว่า ให้ตรวจสอบโครงการว่า มีการดำเนินการจริงหรือไม่ มีการจัดทำหลักฐานปลอม ดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
- ☐ ผลการสอบสวน : มีคำสั่งเรียกให้ผู้บังคับบัญชาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เพราะไม่ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบ
ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ศาลปกครอง

- ☐ เมื่อผู้บังคับบัญชารู้ว่าไม่ได้มีการดำเนินการตามโครงการตามที่ขออนุมัติเงินยืม จะต้องเร่งรัดติดตามให้ดำเนินโครงการหรือติดตามให้คืนเงินยืมโดยเร็ว และดำเนินการทางวินัยและอาญากับเจ้าหน้าที่

ไม่ทำ...ละเลยต่อหน้าที่

- ☐ เมื่อยังไม่อนุมัติให้หักล้างเงินยืม...จึงยังไม่มีหักล้างเงินยืม
หน่วยงานของรัฐ จึงยังคงเรียกเงินคืนจากเจ้าหน้าที่ผู้ยืมเงินท่ตรงราชการได้ตามสัญญาการยืมเงิน

ยังไม่เสียหาย

อายุความเรียกค่าปรับตามสัญญา...ยังมีอยู่ จึงยังไม่เสียหาย

ข้อเท็จจริง : เอกชนผิดสัญญาจัดซื้อครุภัณฑ์ เพราะไม่ส่งของที่ซื้อตามกำหนด ...
หัวหน้าส่วนราชการทำบันทึกเสนอผู้ว่าราชการ

อายุความ การใช้สิทธิเรียกร้องค่าปรับ 10 ปี
นับแต่ผิดสัญญา (ตาม ม. 193/30 ปพพ.)

✓ (1) เลิกสัญญา _____ เป็นผู้ทำงาน

✓ (2) รับ (ยึด) หลักประกัน
หรือเรียกร้องจากธนาคารผู้ค้ำประกัน
(3) กับ เรียกร้องให้ชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้น

✗ (4) เรียกค่าปรับรายวัน

หน่วยงาน...จึงมีคำสั่งให้หัวหน้าส่วนราชการชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนจากการไม่เรียกค่าปรับ

ศาลปกครอง

- ❑ “ค่าปรับ” เป็นค่าเสียหายที่คู่สัญญากำหนดไว้ล่วงหน้า มีลักษณะเป็น “เบี้ยปรับ” เมื่อผิดสัญญา
ย่อมเกิดสิทธิแก่คู่สัญญาที่จะเรียกค่าปรับได้ทันที
- ❑ พฤติการณ์เป็นการ “จงใจ” ที่จะไม่ติดตามเรียกค่าปรับจากคู่สัญญาตามสัญญา เป็นการไม่ปฏิบัติ
หน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ และ ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ❑ แต่อายุความการใช้สิทธิเรียกร้อง ยังไม่หมดลง (10 ปี) รัฐยังมีสิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาชำระค่าปรับ
การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ จึงไม่ใช่ผลโดยตรงให้เกิดความเสียหาย (ยังไม่เสียหาย)

สิทธิในการเรียกค่าปรับ

ตามองค์ประกอบ 1 และ 2

ขาดองค์ประกอบ 3
ไม่เสียสิทธิเรียกค่าปรับ

ตามกฎหมายถ้าประมาทเลินเล่อ (ธรรมดา)
หน่วยงานต้องรับผิดชอบ...
แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
หรือจงใจ..เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

ประมาทเลินเล่อ (ธรรมดา) กับ ประมาท
เลินเล่ออย่างร้ายแรง
ต่างกัน..นะคะ

“ความเลียง” ครับ!!
รู้ว่า “เลียง” แต่ก็ยอมเลียง
เกิดความเสียหายก็ต้องรับผิดชอบ

- ☐ สมมติบุคคลที่มีภาวะวิสัย
และพฤติการณ์เดียวกัน
ขึ้นเปรียบเทียบ

บุคคลที่สมมติขึ้นจะ**ไม่กระทำ**โดยขาดความ
ระมัดระวังหรือไม่ (ประมาทเลินเล่อธรรมดา)

กระทำ**เบี่ยงเบนจากเกณฑ์มาตรฐาน**หรือไม่
(ประมาทเลินเล่อธรรมดา)

ความ
เบี่ยงเบน
(อย่างมาก)

ความเลียง
(ตระหนักรู้)
(ระมัดระวังเพียง
เล็กน้อย)

❖ เปรียบเทียบระดับความระมัดระวัง
ประมาทเลินเล่อธรรมดา กับ ความเสียหาย

หากใช้ความระมัดระวัง**แม้เพียงเล็กน้อย**
ความเสียหายจะเกิดขึ้นหรือไม่

หากใช้ความระมัดระวัง**แม้เพียงเล็กน้อย**จะ
ป้องกันความเสียหายได้หรือไม่

หากใช้ความระมัดระวัง**แม้เพียงเล็กน้อย**จะ
คาดเห็นความเสียหายได้หรือไม่

ตัวอย่าง
ปัจจัย...ในการกำหนดค่าสินไหมทดแทน
จากเจ้าหน้าที่

คำนึงถึงความเป็นธรรม

- คุณพินิจของผู้บังคับบัญชา ที่มอบเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทำงาน
- ความรู้เฉพาะด้านของเจ้าหน้าที่
- การทุจริตเหลือวิสัยที่จะป้องกันได้

คำนึงถึงระดับความร้ายแรง แห่งการกระทำ

- ภาวะวิสัยและพฤติการณ์
- ระดับความระมัดระวัง
- ความเสียหาย

มีให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ

- กระทำผิดหลายคน รับผิดชอบเฉพาะส่วนของตน

ระบบการบริหารงาน

การตรวจสอบ

เครื่องมือ - อุปกรณ์การทำงาน

กฎหมาย ระเบียบ

หักส่วนความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของ
รัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม

- ปรับลดอัตราค่าลง, ปฏิบัติหน้าที่โดยระดับปฏิบัติโดยไม่ควบคุม
- เจ้าหน้าที่คนเดียวทำงานหลายอย่าง
- ไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยตรง
- ผู้บังคับบัญชาไม่ได้รับการอบรมการบริหารงาน, ไม่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเอาใจใส่

ไม่มีการวางระบบป้องกัน

ไม่มีระบบตรวจสอบที่ดี

- ตรวจสอบ ควบคุมภายใน
- ตรวจสอบปกติ

- ใช้งานมานาน

- ไม่บำรุงรักษา

- ยานพาหนะไม่ปลอดภัย

- ไม่ได้แจ้งเวียนแนวปฏิบัติ,

- ระเบียบปฏิบัติไม่รัดกุม

- ไม่มีแนวปฏิบัติเฉพาะ

- มอบหมายงานไม่ชัดเจน

คลังจังหวัดบกพร่อง อาจเป็นเหตุนำมา ...หักส่วนความรับผิดชอบ

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่การเงินทุจริต เบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องหลายรายการ
ปลอมลายมือชื่อของผู้อำนาจเบิกเงิน (หัวหน้าส่วนราชการ) ในช่องลายมือชื่อผู้เบิกในฎีกาและหน้าบใบสำคัญ...
เพื่อเป็นหลักฐานยื่นขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล...ต่อคลังจังหวัด

แก้ไขตัวเลขในเช็คหลังจากที่ผู้มีอำนาจได้ลงนามในเช็คแล้ว

คลังจังหวัด.. ผ่านฎีกาที่มีการปลอมแปลงลายมือชื่อ โดยไม่มีข้อทักท้วงใดๆ

หน่วยงานมีคำสั่ง : ให้หัวหน้าส่วนราชการ และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- ☐ เพราะไม่ได้ควบคุมดูแลตรวจสอบรายงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินประจำวันและรายงานประจำเดือนว่า ถูกต้องตรงกับเอกสารและหลักฐานในทางบัญชีหรือไม่

ศาลปกครอง

เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่การเงินทุจริตเงินไปใช้ได้หลายครั้งและต่อเนื่องเป็นเวลานาน

ประมาณเงินอย่างร้ายแรง

- ☐ ความบกพร่องของคลังจังหวัด
- ☐ หน่วยงานไม่มีระบบการตรวจสอบภายใน แต่มีคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีการเงิน ใช้เวลานานกว่าจะตรวจสอบ

ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชา...ของเจ้าหน้าที่
ผู้ทำละเมิด...ไม่ต้องรับผิดชอบ

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลทุจริตการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน
(เจ้าหน้าที่ ..ฝ่ายบริหาร : มีหน้าที่งานด้านการเงินงบประมาณและงานบริหารทั่วไป)

- ☐ หน่วยงานของรัฐ : ออกคำสั่งให้ หน.ฝ่ายการเงินและบัญชี
(ฝ่ายการเงิน : มีหน้าที่เฉพาะงานด้านการเงินและบัญชีกองทุน)

ศาลปกครอง

- ☐ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ..ทุจริตจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินบริหารกองทุน
เป็นงานในหน้าที่ของฝ่ายบริหารงานทั่วไป ไม่เกี่ยวข้องกับงานฝ่ายการเงิน
- ☐ งานในฝ่ายบริหารงานทั่วไปมีหัวหน้าฝ่ายควบคุมดูแลรับผิดชอบอยู่แล้ว
- ☐ หน. ฝ่ายการเงิน ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

หัวหน้าฝ่ายการเงินฯ ไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา

จึงไม่เป็นการ “ทำละเมิด” ออกคำสั่งให้ชดใช้เงินไม่ได้

ปธาน สุขศรี ใช้ประกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 تهران

ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่
...ต้องระมัดระวัง

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดการโครงการ หน้าที่ ตาม Jop Description คือ บริหารงานทั่วไป
ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าให้เก็บกุญแจห้องของโครงการ

- ☐ มอบกุญแจ...ให้เจ้าหน้าที่อื่น (หลายคน)
- ☐ แขนงกุญแจไว้ในห้อง

เครื่องคอมพิวเตอร์
หาย 2 เครื่อง

ศาลปกครอง

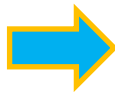

- ☐ การได้รับมอบหมายให้ถือกุญแจห้อง ย่อมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง ที่จะต้องใช้ความระมัดระวัง ในการเก็บรักษากุญแจ

การมอบกุญแจให้ทุกคน การแขวนกุญแจลูกกรอบไว้ที่โต๊ะในโครงการ (มองเห็นและสามารถหยิบได้โดยง่าย)
ทุกคนทราบว่าแขวนกุญแจไว้ตรงจุดใด

- ☐ พฤติกรรมเป็นการกระทำที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานซึ่งบุคคลในภาวະเช่นนั้นต้องมีตามภาวະวิสัย
และพึงใช้ความระมัดระวังให้มาก

เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

นักการเงินและบัญชี จะต้องปฏิบัติ
ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

ข้อเท็จจริง : โรงพยาบาลค้างชำระหนี้ค่ายาให้กับบริษัทขายยา...ปี พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544

เมื่อทวงถาม ...ได้คำตอบว่า โรงพยาบาลได้มีการออกเช็คจำนวน 23 ฉบับ ส่งจ่ายเงินค่ายาไปทั้งหมดแล้ว

ผลการสอบสวนข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่การเงินออกเช็คส่งจ่ายและมอบให้กับลูกจ้าง (ผู้แทน) ของบริษัทแล้ว
แต่ลูกจ้างของบริษัท นำเช็คไปขึ้นเงินและนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว (ไม่ส่งบริษัท)

ลักษณะของเช็คที่ส่งจ่าย : ไม่ขีดคร่อมเช็ค ไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือ” ออก

บริษัทฯ ฟ้อง กระทรวงสาธารณสุข (ต้นสังกัด) ให้ชดเชยค่าเสียหาย โดยอ้างว่า เจ้าหน้าที่ออกเช็คโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ว่าด้วยการเก็บรักษาเงินฯ (กรณีการซื้อการจ้าง)

(1) ให้จ่ายเงินเป็นเช็ค (2) ส่งจ่ายในนามของเจ้าหน้าที่ (3) ขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และ (4) ขีดคร่อม

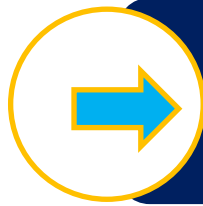
ศาลปกครอง

1. ส่วนราชการเป็นผู้กำหนดระเบียบฯ ขึ้นมาเองและเจ้าหน้าที่การเงินได้ถือปฏิบัติตามโดยตลอด
2. บุคคลภายนอกจึงย่อมคาดหมายและเชื่อโดยสุจริตว่าเจ้าหน้าที่การเงินจะปฏิบัติตามระเบียบฯ
3. ระเบียบฯ ย่อมมีผลผูกพันให้ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่การเงินต้องปฏิบัติตาม

*** การไม่ปฏิบัติ ถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติ

29/08/62 *** ใช้ความระมัดระวัง แม้เพียงเล็กน้อย อาจป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น

เจ้าหน้าที่ประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรง

มีหน้าที่ ...การเงิน
ส่งมอบเงินที่เก็บได้...ไม่มีหลักฐาน

มีหน้าที่การเงิน...
ไม่ใส่ใจ ..หลักฐาน
ไม่ได้...นะคะ

ข้อเท็จจริง : นาง ก. ลูกจ้างชั่วคราวทำงานการเงิน 8 ปี หน้าที่.. ทำเงินเดือนของลูกจ้าง
และพนักงานชั่วคราว เพื่อเสนอหัวหน้างานการเงิน

☐ ได้รับมอบหมาย รับเงินลงทะเบียนของนักศึกษา

☐ สิ้นวัน...นาง ก. ส่งมอบเงินให้หัวหน้างานการเงิน
หัวหน้า...มอบต่อให้เจ้าหน้าที่รับฝากเงินเก็บในตู้নির্য

เงินสูญหาย ...เงินขาดบัญชี

มีคำสั่งให้นาง ก. ขดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ข้อเท็จจริงการส่งเงิน

1. ส่งเงินโดยไม่ทำหลักฐานการส่งเงินตามระเบียบ
2. นาง ร. รับเงินแล้ว แต่ไม่เปิดดู
3. คดีอาญา ...ยังมีความสงสัยว่า “ใคร” ทุจริตยกยอกเงิน
4. มีระเบียบการส่งเงิน ต้องจัดทำเอกสารการส่งเงิน
แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนมาโดยตลอด

ศาลปกครอง

- ❖ พฤติกรรม : ไม่ทำหลักฐานการส่งเงินไว้ทั้งที่มีระเบียบกำหนดเพื่อยึดถือปฏิบัติ แต่กลับละเลยไม่ปฏิบัติ
- ❖ หน้าที่ : ด้านการเงิน ควรต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิสัยและพฤติกรรมของบุคคลที่มีวิชาชีพเช่นนั้นพึงมี
เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีคามวิสัยและพฤติกรรม
และอาจใช้ความระมัดระวังได้ แต่ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอ

การกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ปรานี สุขศรี ใช้ประกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 เท่านั้น

ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ
เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริต

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ 4 คน คนที่ 1 หน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินค่าธรรมเนียม การจดทะเบียน (ผู้บังคับบัญชา)
คนที่ 2 ที่ 3 และ ที่ 4 มีหน้าที่เป็นนายทะเบียนและคณะกรรมการตรวจสอบเงินรายวัน

- ☐ คนที่ 1 มีคำสั่งให้ คนที่ 2-4 หมุนเวียน ลงชื่อในใบเสร็จรับเงินแต่ละวันไว้ล่วงหน้า และมอบให้เจ้าหน้าที่ (พนักงานราชการ) ซึ่งมีหน้าที่รับชำระค่าธรรมเนียมกรอกรายละเอียดข้อมูลการรับเงินและจำนวนเงินในภายหลัง เจ้าหน้าที่ 2 คน ร่วมกันทุจริต ←
- ☐ ไม่ได้ตรวจสอบการรับเงินค่าธรรมเนียมประจำวันจากใบเสร็จรับเงินฉบับต้นขั้ว เงินสดหรือเช็ค สมุดเงินสด และไม่ได้ตรวจสอบย้อนยอดกับหลักฐานใบสั่งชำระเงินที่แนบกับคำขอและสำเนาคำขอ

ศาลปกครอง

การกระทำของ
เจ้าหน้าที่ 4 คน

เป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายของทางราชการ
เป็นช่องทางให้พนักงานราชการเบียดบังและนำเงินของราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว
อันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย
จึงเป็นการกระทำละเมิด

คณะกรรมการตรวจการจ้าง...
ก่อนลงนามตรวจการจ้าง...
ต้องตรวจให้ถูกต้องตามสัญญา

มีหน้าที่กรรมการตรวจการจ้าง
ถ้าไม่มีความรู้ต้องศึกษา.. นะคะ

ข้อเท็จจริง : ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ และ เจ้าหน้าที่การเงินได้รับแต่งตั้งเป็น “กรรมการตรวจการจ้าง”
ลงชื่อตรวจรับงานจ้าง โดย..ไม่มีและไม่ดู สัญญา แบบแปลน รายละเอียดต่างๆ เพราะเพราะเชื่อมั่นผู้ควบคุมงาน

- ☐ ผู้รับจ้างทำงานไม่ครบถ้วนตามสัญญา เช่น ไม่ดำเนินการก่อสร้างตามเวลา
ก่อสร้างไม่ครบถ้วน และ ก่อสร้างไม่ถูกต้องตามแบบรูป

ผู้รับจ้าง รับเงินค่าจ้างเต็มตามสัญญา

ข้ออ้าง : ไม่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ .. หน่วยงาน “ผิด” ที่แต่งตั้งคนที่ไม่มีความเหมาะสมกับงานที่มอบหมาย และไม่ประชุม
ซักซ้อมความเข้าใจในหน้าที่ ไม่ส่งมอบเอกสารต่างๆ

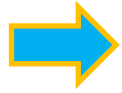
ศาลปกครอง

- ☐ ผู้บังคับบัญชาสั่งการ (มอบหมาย) โดยชอบด้วยกฎหมาย...จึงต้องปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัดตามระเบียบและกฎหมาย
- ☐ ถ้ามีข้อขัดข้องหรือมีปัญหาอุปสรรค ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่มอบหมาย

ควรต้องรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาสั่งการ.....แต่กลับเพิกเฉย

ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

บรรณ สุขศรี ให้ปะกอบการบรรยาย วันที่ 29 -8-62 เท่านั้น

มีหน้าที่...ทำหน้าที่ด้วยความรอบคอบ
อ้างไม่ได้ว่า ...แต่ละวันๆ
มีการจ่ายเงินจำนวนมาก

ข้อเท็จจริง : เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ...

ทุจริตโดย.. นำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่มีการจ่ายเงินไปแล้ว มาทำการเบิกจ่ายเงินซ้ำ

คำสั่งของหน่วยงาน : ให้คณะกรรมการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน ..خذใช้คำสั่งใหม่ทดแทน

พฤติการณ์ :

- ☐ ไม่ได้ตรวจสอบรายการจ่ายเงินในบัญชีเงินสดและบัญชีเงินฝากธนาคาร กับ หลักฐานการจ่ายเงินในแต่ละวัน
- ☐ ไม่เคยตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินที่เป็นใบเสร็จรับเงินว่า ได้มีการประทับตราจ่ายเงินแล้วหรือไม่
- ☐ ตรวจสอบการจ่ายหรือโอนเงิน และ ลงบัญชี : จากงบบหน้าหลักฐานการจ่ายเงินที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินได้

ศาลปกครอง

- ☐ งบบหน้าหลักฐานการจ่ายเงินที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินไม่ใช่หลักฐานการจ่ายเงิน
- ☐ การตรวจสอบการจ่ายเงิน ต้องตรวจสอบจากหลักฐานการจ่ายเงิน

☐ แม้ใบเสร็จรับเงิน หรือ ใบสำคัญคู่จ่าย หรือ หลักฐานการจ่าย ที่จ่ายเงินแล้วในแต่ละวัน จะมีจำนวนมากไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน คณะกรรมการตรวจสอบฯ ไม่อาจละเลยหรือนำมาเป็นข้ออ้างที่จะไม่ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินได้

เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

รตราการมีมีไว้ใช้ประโยชน์ในราชการ
จะใช้ส่วนตัว...หรือใช้ในราชการ
เช่น ใช้รับ-ส่ง ระหว่างที่พัก-ที่ทำงาน
ต้องระวังด้วย...นะคะ

มีข้อพิพาทมากมาย

- (1) ถ้าใช้รตราการ แต่เป็นเรื่องส่วนตัว...ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ตาม ปพพ.
- (2) ถ้าใช้รตราการ แต่เป็นเรื่องราชการ... ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายละเมิด

แต่รถส่วนตัว...ใช้ในราชการ
ได้..นะคะ

- ☐ หน่วยงานต้องรับผิดชอบ...ถ้าไม่เหมาะสม เลินเล่ออย่างร้ายแรง
- ☐ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ...ถ้าจงใจหรือ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

เจตนา...วัตถุประสงค์ของการใช้รตราการ

ใช้รถราชการ...โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ผิดวินัย...ละเมิด...และ อาจไม่ได้เลื่อนตำแหน่ง

1

ขอรถราชการไปศึกษาดูงาน
แต่วัตถุประสงค์ต้องการไปงานศพ
(อ. 15/2555)

ใช้รถยนต์ส่วนตัวไปเบิกเงินราชการ
ขากลับเกิดอุบัติเหตุชนเด็กตาย

4

ข้อมูล

- หน่วยงานไม่มีรถราชการส่วนกลาง
- ไม่มี พชร.
- มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ เกี่ยวกับการเงิน

(อ.1203/2559)

การกระทำละเมิดส่วนตัว หรือ
การปฏิบัติหน้าที่

2

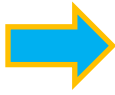
ใช้รถราชการและเสร็จสิ้นภารกิจ
กลับเข้าสำนักงานแล้ว...

ใช้รถราชการไปรับประทานอาหารและเก็บไว้ที่บ้าน... รถหาย
(อ. 231/2549)

3

ใช้รถยนต์ส่วนตัวไปเบิกเงินราชการ
ขากลับแวะรับประทานอาหาร เก็บเงินไว้ในรถ
...เงินหาย (อ.921/2558)

ขอใช้ราชการ ไปดูงาน แต่วัตถุประสงค์
แท้จริงไปเรื่องส่วนตัว...ดูเจตนาจากการกระทำ

ข้อเท็จจริง : วันที่ 7 ส.ค.2544 ...ผอ. วิทยาลัยภูเก็ตคำสั่งวิทยาลัย

อนุญาตให้รักษาการผู้ช่วยผู้อำนวยการใช้รถยนต์ไปดูงานที่วิทยาลัยจังหวัดพัทลุง

9 ส.ค. 2544 ...ประธาน

10 ส.ค . 2544...ดูงาน จากนั้น ไปงานศพ (มารดาครู)

ดูเจตนา...จากการกระทำ

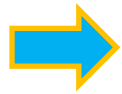
- ไม่มีใครให้รายละเอียดเกี่ยวกับดูงานได้
- ไม่มีหลักฐานการจัดเตรียมแผนงานในการไปศึกษาดูงาน
- ถึงที่ดูงานในช่วงเวลาเย็น - ใช้เวลาอยู่ดูงานเพียงไม่ถึง ชม.
- ไม่ปรากฏว่างานมีปัญหาหรืออุปสรรค อันจะมีเหตุผลที่
ต้องถึงขนาดไปศึกษาดูงาน
- ผู้ร่วมเดินทางบางคนให้ถ้อยคำว่า เจตนาแท้จริง คือ ไปงานศพ
และได้นำเงินทำบุญพร้อมของถวายพระไปด้วย

ศาลปกครอง

- ☐ วัตถุประสงค์ที่แท้จริง คือ
ต้องการใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อไปงานศพ
- ☐ ไม่อาจถือได้ว่า ...เดินทางไปศึกษาดูงาน
อันเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การกระทำละเมิด เป็นเรื่องส่วนตัว
ต้องรับผิดชอบ ปพพ.

สิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ราชการ....
แต่ยังใช้รถราชการ เป็นเรื่องส่วนตัว

พนักงานขับรถ :

ช่วงเช้า ... พาเจ้าหน้าที่ไปราชการ ไปราชการต่างจังหวัด
เวลา 17 น. ไปราชการภายในจังหวัดที่สำนักงานตั้งอยู่
เวลา 19.30 น. เดินทางกลับสำนักงาน

พาเจ้าหน้าที่ไปรับประทานอาหาร โดยขับรถไปส่งเจ้าหน้าที่ (สตรี) ที่ไม่มีรถ เสร็จสิ้นเวลา 21.45 น.

แยกย้ายกลับบ้าน

เวลา 22.10 น. ขับรถไปจอดที่ บ้าน

รถหาย

ออกคำสั่งชดเชยค่าเสียหาย คือ

1. ผอ. ศูนย์ (ผู้ฟ้องคดี)
2. เจ้าหน้าที่พัสดุยานพาหนะ
3. พนักงานขับรถ

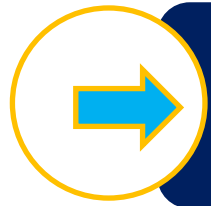

ศาลปกครอง

- ☐ กลับจากราชการไปถึง สำนักงานแล้ว ถือว่าเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่
- ☐ การที่ผู้ฟ้องคดีนัดแนะคณะเจ้าหน้าที่ไปรับประทานอาหาร โดยให้ พxr. ขับรถราชการ จากนั้นขับรถไปส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีรถ และนำรถไปเก็บไว้ที่บ้าน

ไม่ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ฟ้องคดีและ พxr. ต้องรับผิดชอบ ตาม ปพพ.

เก็บเงินไว้ในรถ...ถูกจัด
การกระทำ ไม่จงใจ แต่เป็นการประมาทเลินเล่อ
แต่ไม่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ข้อเท็จจริง : นาย ร. และนาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ที่สนง. เกษตรอำเภอเดินทางไปรับเงินที่ สนง. เกษตรจังหวัด
(โดยรถยนต์ส่วนตัว จากนั้นนำแคชเชียร์เช็คแลกเงินสดที่ธนาคาร จากนั้นเดินทางกลับ สนง.

- ☐ ผวจ. มีคำสั่งให้ นาย ร. และนาย ส. ใช้ค่าสินไหมทดแทนควรเลือก “วิธีการ” โอน
เงินเข้าบัญชีธนาคารหรือซื้อตราฟ หรือตัวแลกเงิน...ไม่ควรเลือกวิธีการถือเงินสด

ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ศาลปกครอง

แวะรับประทานอาหาร
20 นาที

- จอดรถห่างจากร้าน 25 ม. จอดในที่โล่ง
มองเห็นรถตลอดเวลา
- เก็บเงินในกระเป๋าเอกสาร ล็อคประตูรถ
- รถยนต์ถูกจัด

- ☐ วิธีการ แม้จะรัดกุมมากกว่า เสี่ยงน้อยกว่า แต่ไม่มีระเบียบกำหนดให้ปฏิบัติจึงเลือกวิธีการได้
- ☐ ต้องพิจารณาพฤติการณ์ในการเก็บรักษาเงิน ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือไม่ มากกว่า “วิธีการ
- ☐ ไม่มีเจตนาให้เงินสูญหาย ไม่เป็นการกระทำโดยจงใจ
- ☐ เก็บเงินไว้ในกระเป๋าเอกสารไม่มีใครมองเห็นได้จากภายนอกเก็บเงินไว้ในรถ, ล็อคประตูรถ
ถือว่า ได้ใช้ความระมัดระวังในการเก็บรักษาเงินตามสมควร

เป็นความประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ใช่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
เมื่อกระทำโดยจงใจหรือประมาท
เลินเล่ออย่างร้ายแรง

แม้กระทำโดยจงใจหรือประมาท
เลินเล่ออย่างร้ายแรง..
ต้องให้เป็นธรรม

ไม่เรียกให้ชดใช้เต็มจำนวน

บทสรุป
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คุ้มครองเจ้าหน้าที่
เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่

ขวัญและกำลังใจ
เจ้าหน้าที่

รัฐรับผิดชอบในผลของการ
กระทำละเมิด

บุคคลภายนอกเสียหาย
มีสิทธิยื่นคำขอ หรือ ฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ
แต่ต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐ
จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นคำสั่งทาง
ปกครอง การออกคำสั่งต้องปฏิบัติตามขั้นตอน
สำคัญที่กฎหมายกำหนด
เช่น พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

สนใจสืบค้นอุทธรณ์จากคดีปกครอง
แต่ละประเภทคดีและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
ได้จาก www.admincourt.go.th
เมนู วิชาการ เมนูย่อย อุทธรณ์จากคดีปกครอง

ขอขอบคุณ และ สวัสดี ค่ะ

ความมุ่งมั่น ตั้งใจโดยสุจริต
เชื่อเถอะ
มันจะแสดงผลของมันเมื่อถึงเวลา